

A Ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium Pedagógiai Programja

2025

TARTALOM

BEVEZETÉS	4
Az iskola küldetésnyilatkozata.....	4
Az iskola bemutatása.....	4
1. NEVELÉSI PROGRAM	5
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	5
1.1.1. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink (hagyományaink, történetünk, pedagógiai alapelveink)	5
1.1.2. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében.....	6
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai.....	12
1.2.1. A tanórai foglalkozások	13
1.2.2. A tanórán kívüli foglalkozások.....	15
1.2.3. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	15
1.2.4. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	17
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
1.3.1. Az értelmi nevelés	18
1.3.2. Az erkölcsi nevelés	20
1.3.3. Az önismeret és a társas kultúra	20
1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	21
1.4.1. Egészségnevelési program.....	21
1.4.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	25
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	26
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	29
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	31
1.8. A tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok	33
1.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	34
1.9.1. Belső vizsga	35
1.9.2. Osztályozóvizsga	35
1.9.3. Különbözeti vizsga.....	36
1.9.4. Javítóvizsga.....	36
1.9.5. Pótlóvizsga.....	36
1.9.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga.....	37
1.9.7. A szóbeli felvételi vizsga rendje és követelményei	37
1.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	37
2. A GIMNÁZIUM KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA	39
2.1. A környezeti nevelés célja	39
2.2. A környezeti nevelést segítő lehetőségek az iskolai élet különböző területein	40
2.3. Az iskola mint környezetbarát közeg.....	41
2.4. Környezeti nevelési információk átadása	42
3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	43
3.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői.....	43

3.2. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	52
3.3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	52
3.4. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megszervezése, a megtanítandó és elsajátítandó tananyag.....	53
3.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	54
3.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	54
3.6.1. A mindennapos testnevelés, testmozgás	55
3.6.2. A tanulók fizikai állapotának mérése.....	55
3.7. Érettségi vizsgatárgyak	56
3.8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	57
3.8.1. Ellenőrzés.....	57
3.8.2. A tanulói teljesítmény mérése, értékelése.....	57
3.8.2.1. Az értékelés alapelvei	57
3.8.2.2. Az értékelés követelményei.....	57
3.8.2.3. A számonkérés formái	58
3.8.2.4. Tantárgyak	59
3.8.2.5. Modulok.....	61
3.8.3. Egyéb értékelési formák	61
3.8.4. Vizsgarendszer.....	61
3.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	64
3.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	65
3.11. A fegyelmezői intézkedések formái és alkalmazásuk elvei	69
3.12. Az iskolai projektek	69
3.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	70
3.14. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag.....	71
3.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	71
3.16. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek	72
4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEI.....	74
5. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	75
A pedagógiai program hatálybalépése, felülvizsgálata	75
A pedagógia program nyilvánosságra hozatala.....	75
Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat	75

BEVEZETÉS

A Ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium nevelőtestülete az érvényben lévő, a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai programjának felülvizsgálatát a 2020. január 31-én kihirdetett 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján végezte el.

Az iskola küldetésnyilatkozata

„Ész és jellem összhangzata teszen embert naggyá”.

(Kossuth Lajos)

A Ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium azokat a 4. és 8. osztályokat végzett diákokat várja, akiknek eddigi tanulmányi eredményük legalább jó szintű és céljuk a minél jobb érettségi, a nyelvvizsgák megszerzése, majd ezek után pedig a felsőfokú továbbtanulás. Iskolánk névadójának az épület aulájában is olvasható szavai pontosan, tömören fogalmazták meg azt a két jellemvonást (tudás és erkölcs) aminek kiművelésére, az „összhangzat” megteremtésére több mint 120 éves hagyományai alapján a gimnáziumban folyó oktató-nevelő munka mindig is törekedett és törekszik most is.

Szeretnénk, ha Cegléden, a térségben élő tehetséges, törekvő diákok maradnának és nálunk tanulnának, így is erősíthetjük a gimnáziumi oktatás hagyományos funkcióját: a művelt (helyi) értelmiség előképzését.

Az iskola bemutatása

Az intézmény elnevezése, székhelye, elérhetősége:

Ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium

OM azonosítója: 032549

2700 Cegléd, Rákóczi út 46.

telefon: 53-500-525,

mobil: 30-318-6371

e-mail: cklg@cklg.hu

honlap: www.cklg.hu

Közfeladata: közoktatás. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 85. §. (2) bekezdése alapján létrejött közoktatási intézmény, amely nevelő-oktató munkát folytat.

Működési területe: Pest vármegye

Fenntartója: Ceglédi Tankerületi Központ (2700, Cegléd Malom tér 3.)

Irányítása:

a) az alapítói jogot gyakorló, irányító szerv neve és székhelye:

Emberi Erőforrások Minisztériuma (1054 Budapest, akadémia utca 3.)

b) középírányítói szerv neve és székhelye:

Ceglédi Tankerületi Központ (2700, Cegléd Malom tér 3.)

Az épület tulajdonosa: Cegléd Város Önkormányzata

Jogállása: nem önálló jogi személy

Gazdálkodási besorolása: nem önállóan működő költségvetési szerv. Pénzügyi-gazdasági feladatait 2013. április 1-jétől a Ceglédi Tankerületi Központ látja el.

Alaptevékenysége: általános középfokú oktatás:

a./ tankötelezettek részére: 4 évfolyamos 9 – 12. évf.

8 évfolyamos 5 – 12. évf.

b./ felnőttoktatás (esti tagozat) 4 évfolyamos 9 – 12. évf.

Az intézménybe felvehető maximális tanulói létszám 780 fő.

Az intézmény képviselője az intézmény igazgatója.

A költségvetési szerv igazgatóját pályázat útján, az oktatásért felelős miniszter bízza meg. A munkáltatói jogokat a Klebelsberg Központ Ceglédi Tankerülete gyakorolja.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

1.1.1 A pedagógiai munkát meghatározó értékeink

Az eredményes iskolai munka elengedhetetlen feltétele a *családokkal történő együttműködés*. A bennünket körülvevő környezet a családot és az iskolát teszi felelőssé a diákok személyiségének alakításáért, ezért szükséges elérni azt, hogy e két oldalról ne egymásnak ellentmondó hatások ériék tanulóinkat. Világosan tisztázni kell azt, hogy az oktatás-nevelés területén melyek azok a feladatok, amelyeket gimnáziumunk képes megoldani, ezekért felelősséget vállalhatunk.

„Emberarcú” iskola megteremtésén fáradozunk, ennek érdekében a humanisztikus pedagógiai gyakorlatot követve, fontosnak tartjuk a *pedagógus és a tanuló autonómiájának megőrzését*, önállóságuk biztosítását, a harmonikus emberi kapcsolatok kialakítását, az alkotó tanulást a világ megismerése

érdekében. Így a tanulók öntevékenységeinek kibontakoztatása érdekében támogatjuk a diákok kezdeményezéseit, közösségi megmozdulásait.

A klasszikus humán és a természettudományos műveltség, valamint az informatika, a pénzügyi és gazdasági ismeretek területéről kívánunk korszerű, biztos, továbbfejleszthető alapokat nyújtani diákjaink számára. Az iskola tevékenységének középpontjában *a tanulási folyamat* áll, amelyben a tanulók aktivizálása a legfontosabb feladat. Diákjaink főszereplői a tudás megszerzésének és a személyiségfejlesztésnek. A magas szintű teljesítmény elérése és az önálló tanulás elérése érdekében élünk a differenciált pedagógia eszközeivel.

Az önálló ismeretszerzés, a tanulni tudás, *az alkotó, nyitott gondolkodás*, az általános készségek és képességek fejlesztésével, a kulturált életvitel igényének kialakításával olyan tulajdonságokat alakítunk ki a tanulóknak, amelyek a későbbi munkavégzéshez szükségesek.

Iskolánkban 10-18 éves diákok vannak, ezért törekszünk *az életkori sajátosságoknak* megfelelő tanulásszervezésre. Egyik legfontosabb alapelvünk, hogy mindig azt és annyit tanítunk, ami és amennyi az érintett korosztály személyiségfejlődésének, befogadó készségeinek és érdeklődési körének megfelel.

1.1.2 Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

Pedagógus közösségünk – a szülők egyetértő támogatásával - nevelési céljának tekinti a következőket:

- Tanulóink érik el az egyéni képességüknek megfelelő legjobb tanulmányi eredményt. Jellemezze őket a szellemi kulturáltság, fejlett kommunikációs készség és széleskörű érdeklődés.
- Váljanak becsületes, megbízható emberré, érezzék felelősséget saját viselkedésükért és fejlődésükért. Legyenek képesek szorgalmas, kitartó munkavégzésre.
- Legyenek készek mások érzéseinek figyelembevételére, az egymás közötti együttműködésre és segítségnyújtásra.
- Rendelkezzenek az egészséges életmód kialakításához, folytatásához szükséges ismeretekkel.
- Jellemezze tanulóinkat a demokratikus szemléletű, előítéletektől mentes, nyitott gondolkodás.

Kiemelt fejlesztési feladataink

Az általános műveltség megalapozása, felkészítés az érettségire és a továbbtanulásra. Ez az egyszerűnek tűnő cél, maga is komplex, hiszen beleértendő a megfelelő idegennyelv-tudás és az informatikai-digitális jártasság elérése is.

Tantárgyi rendszerünk kialakításakor kiemelten kezeltük ezeket a feladatokat. A szabadon tervezhető és választható órakeretet nyolc évfolyamos tehetséggondozó osztály, illetve az emelt szintű idegen nyelvi, matematika és természettudományos, humán és informatika-digitális kultúra osztályok működtetésére fordítottuk. A 11-12. évfolyam fakultációs és nyelvisáv-óráin a közép- és emelt szintű érettségire történő felkészítés folyik.

*Helyi tantervünkben nagy figyelmet kap a tanulók **személyiségének, egyéni képességeinek, gondolkodásának, értelmének a fejlesztése.** Az önismeret, a személyes kompetenciák, az egészséges sikerorientáltság, a céltudatosság, az önállóság, a döntési képességgel együtt járó felelősségvállalás kialakítása hosszú, következetesen végigvitt pedagógiai folyamat eredménye lehet.*

A tanáraink felkészültsége biztosítja annak, hogy tanulóinkat a tanítási órák megfelelően motiválják, a felkeltik érdeklődésüket, sikerélményt biztosítanak számukra, fejlesztik önálló ismeretszerzési képességeiket. A közösségnevelés-óra (osztályfőnök órák) önismereti témakörei, valamint a szakórákon elsajátított ismeretek hozzásegítik tanítványainkat ahhoz, hogy megfelelő alapismerettel rendelkezzenek személyiségükkel kapcsolatosan. Támogatjuk, a szülők bevonásával segítjük az egyéni döntéseik meghozatalát: közösségi szolgálat, fakultációk, pályaválasztás stb. A tanítási órákon kívül a diákkörök színes kínálata, illetve az évente meghirdetett tanulmányi versenyeken való nagyszámú indulás, az ezekre történő egyéni felkészítés is ezt a célt szolgálja.

Pedagógiai programunk személyiségfejlesztéssel és tehetséggondozással foglalkozó fejezetei részletesen taglalják az iskola e téren vállalt célkitűzéseit és feladatait.

A tanulás tanítása – a tanulás kompetenciáinak kialakítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeret-elsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata. A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Az egyes szakórákon a tanulókkal foglalkozó tanár megtanítja a saját tantárgyának speciális tanulási technikáit. A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség, ehhez a könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen.

Folyamatosan fejlődjenek diákjaink anyanyelvi és idegen nyelvi kompetenciái

Használják helyesen az anyanyelvüket szóban és írásban, kommunikációs készségük folyamatosan fejlődjön, árnyaltan és pontosan tudják kifejezni magukat. Emellett legalább egy idegen nyelvet sajátítsanak el B2-es szinten, hogy gondolataikat, érzelmeiket, véleményüket a kommunikációs helyzetnek megfelelően meg tudják fogalmazni.

A matematikai gondolkodási kompetencia fejlesztése

A matematikai kompetencia és ennek fejlesztése kettős célt hordoz: egyrészt a többi tantárgy, elsősorban a természettudományok számára megteremti a szükséges matematikai alapokat, másrészt bevezetés a matematikának, mint tantárgynak a világába. Így tanítványainkat az érettségi vizsga mellett a felsőoktatásra is fel tudjuk készíteni.

Tanulóink digitális kompetenciáinak fejlesztése

Fejlesztjük a tanulók digitális kompetenciáit, amihez növeljük a digitális eszközökkel és módszertanokkal támogatott tanórák arányát, digitális pedagógiai fejlesztéseket építünk be iskolánk pedagógiai gyakorlatába, ezzel fenntartható módon hozzájárulunk a digitális írástudás fejlesztéséhez, elmélyítéséhez.

A diákjaink digitális kompetenciáik segítségével legyenek képesek minél több, számukra fontos és megbízható információ megszerzésére.

A hazaszeretet, a nemzettudat kialakítása, az ország tájainak, történelmének, az iskola történetének ismerete, a hagyományok tisztelete.

Tanterveink közül elsősorban a magyar, a történelem és a földrajz tananyagaikban tartalmazzák a hazaszeretetre nevelést. Az évente megszervezésre kerülő tanulmányi kirándulások során megismerik tanulóink az ország különböző területeit. A kirándulásokon a diákok idegenvezetőként működnek közre. Szűkebb pátriánk – Cegléd és környékének – megismertetésére városismertető sétákat, múzeumlátogatásokat, vetélkedőket és kerékpártúrákat szervezünk. Iskolánk névadójának a megismerését a rendszeresen megrendezett Kossuth-vetélkedő és a Kossuth Múzeum állandó kiállításának megtekintése is elősegíti. A helyi hagyományok számtalan formájával találkozunk. Ezek megélése nem csak szórakoztatja, hanem büszkeséggel is tölti el a gimnázium közösségéhez tartozó tanulót és tanárt. Az alma materhez való ragaszkodás talán legszebb példái az osztálytalálkozók. Szép hagyomány, hogy a végzős osztályok ballagás előtt szerenádokat adnak tanáraiknak, továbbá tablót készítenek, amelyet az iskolának ajándékoznak.

Nemzeti ünnepek, emléknapok:

- szeptember 24. Kossuth Lajos ceglédi beszédének napja;
- október 6. aradi vértanúk emléknapja;
- október 23. nemzeti ünnep - a köztársaság kikiáltása, és az 1956-os forradalom ünnepe;
- október 26. iskolai emléknap;
- október 31. az elhunyt gimnáziumi tanárok és diákok emléknapja;
- február 25. a kommunizmus áldozatainak emléknapja;
- március 15. nemzeti ünnep – az 1848/49-es forradalom ünnepe;
- április 16. a holokauszt áldozatainak emléknapja;
- május 9. a II. világháborúban elesettek emléknapja;
- június 4. nemzeti összetartozás napja.

A tanév iskolai ünnepei:

- tanévnyitó;
- szalagavató ünnepség;
- ballagás;
- tanévváró.

Az iskolai év hagyományos rendezvényei:

- gólyanap;
- kulturális bemutató;
- Christmas Party;
- szülői bál;
- német nyelvi farsang;
- éneklő osztályok versenye;
- éneklő osztályok győzteseinek bemutatója;
- fordított nap;
- egészségügyi és sportnap.

Jutalmazási rendszer: Jó tanuló, jó sportoló kupa, Traub-díj, Ambassador-díj, Kossuth Gimnáziumért Díj, Velkey Imre Alapítvány jutalomkönyvei, Reáltudományokban kiemelkedő tanulók díja, „Év diákja”-díj, díszoklevél, oklevél, könyvjutalom. Az iskola jutalmazási rendszerét az **1. sz. melléklet** tartalmazza.

Az iskolához való kötődést erősítik: jelvény, póló, iskolaújság, -rádió, -tv, iskolai értesítő, OKTV-en eredményesen szereplők tablója, tanári tabló, Év diákja tabló.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célunk az aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás. Jellemzi továbbá a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság, részvétel a közügyekben, a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra, amelyek kialakítását hatékonyan támogatják tanórai, tanórán kívüli foglalkozásaink, hagyományos diákrendezvényeink.

Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon a tanulók igényévé a természet és szűkebb környezetük megóvása. Ismerjék meg a hosszú távon fenntartható életmód gyakorlati fogásait. Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzésére, gyarapítására közösségi szolgálatba való bekapcsolódással is sokat tehetnek.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák kialakítása

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg, a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magában foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása fontos iskolai feladat. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, a csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése megjelenik a mindennapi munkánk során. Tanulóinkban a szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztését is kialakítjuk.

Médiatudatosságra való nevelés

Cél a biztos esztétikai értékítélet és belső készlet kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értik meg, hogy milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A tanulóiban tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

Pályaorientáció

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, az életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségek megismerése több csatornán keresztül és a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Felkészítés az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérésére és elfogadására, a jövőbeli felelősségvállalásra. A segítséggel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése.

10–12. évfolyamokon közösségnevelés-órák (osztályfőnöki órák) keretében beszélgetünk a tanulókkal a pályaválasztás fontos egész életre kiható szerepéről. 11–12. évfolyamon lehetőséget biztosítunk arra, hogy tanulóink részt vehessenek a felsőoktatási intézmények nyílt napjain. Évente szervezünk pályaorientációs napot, amelyre különböző foglalkozásokat űző szakembereket, lehetőség szerint volt tanítványainkat hívjuk meg.

Kiemelt feladatunknak tekintjük a természeti és az épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, valamint a fenntartható fejlődés és fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre nevelést is.

Ezen a területen megfogalmazott célkitűzéseinket és feladatainkat a környezeti nevelési és az egészségnevelési program tartalmazza. (Lásd. 3. és 4. fejezet.)

A kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság a harmonikus személyiség kialakításának nélkülözhetetlen eszköze.

A helyi tantervünkben a művészetek szeretetére nevelést az ének-zene, a rajz, a dráma, a médiaismeret és az irodalom tantárgyi programok valósítják meg. A tanítási órákon kívül tehetséges diákjaink minden tanévben a decemberi Kulturális bemutató alkalmából a diáktársaik és a szülők elé léphetnek produkcióikkal. A díszterem és a klub évente több alkalommal is otthont ad különböző képzőművészeti és zeneművészeti bemutatónak. A tanulmányi kirándulások programjában az ország nagy kiállítótermeinek megtekintése is szerepel. Tanítványaink sikeresen szerepelnek a különböző helyi és országos kiírású szavalóversenyeken, irodalmi pályázatokon és fesztiválokon. A zenei kultúra terjesztését szolgálja az évente megrendezésre kerülő Éneklő osztályok versenye, majd az azt követő Győztesek hangversenye.

A lemorzsolódás megelőzése, a tanulást támogató pedagógiai módszerek és munkaformák alkalmazása különösen fontosak számunkra.

Hozzájárulunk, hogy tanulóink megismerkedjenek különböző tanulási technikákkal, elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit, és kialakítsák saját tanulási módszerüket. A személyre szabott tanulási lehetőségek mellett támogatjuk és kialakítjuk a tanulói együttműködésen alapuló tanulási stratégiákat, a teammunkát, nagy hangsúlyt fektetünk a differenciált tanulásszervezésre.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Feladataink

Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, a munkavállaláshoz nélkülözhetetlen tudás megszerzése.

Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

A nevelési-oktató folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodóképességét, készségét és a kreativitását.

A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek

Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése, önszabályozó mechanizmusaik kialakítása, fejlesztése.

A tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását segítő, tudásuk átrendezését lehetővé tevő együttműködő (kooperatív) tanulási technikák és formák alkalmazása (páros-, csoport- és projektmunka).

A tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás, a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében, a tanulói autonómiára építve.

A tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak a tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását, és megfeleljenek a sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztési igényeinek.

Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony tanulásszervezéssel a tanulók cselekvő részvételének előtérbe állítása, az önálló problémamegoldó, gondolkodóképesség és kreativitás fejlesztése.

Az önkéntesség, közösségi szolgálat, emberi együttélés szabályainak, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása.

Az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák kialakítása, a csapatmunka erősítése.

Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása, különös tekintettel a digitális technológiával támogatott oktatási módszerekre, a multidiszciplináris órák szervezésére.

1.2.1. A tanórai foglalkozások

Az előző fejezetekben meghatározott célok és feladatok ellátására alakult ki a gimnázium képzési rendszere: a kötelező, a szabadon tervezhető és az emelt óraszámok alapján elkészített óratervi háló biztosítja a nyolc évfolyamos tehetséggondozó, az emelt (régebben intenzív) matematika, nyelvi, természettudományos, humán és informatikai profilú osztályaink, valamint 2022-ig, kifutó rendszerben a nyelvi előkészítő osztály megfelelő felkészítését, és így teljesíthetjük vállalásainkat. A megnevezett emelt (régebben intenzív) képzések célja, hogy az érintett tárgyból vagy tantárgyakból mélyebb ismereteket adjunk, és ezzel is hozzájáruljunk az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészüléshez. Fontosnak tartjuk két idegen nyelv elsajátítását, legalább az egyikből középfokú nyelvvizsga megszerzését, emiatt az angol, francia és német közül kettő tanulása a 9. évfolyamtól kötelező.

1993-tól vezettük be újra a *nyolc évfolyamos gimnáziumi képzést* (a gimnázium alapítása óta ezzel képzési formával dolgozott, csupán 1948-ban vezették be a négy évfolyamos tanítást), amelyben tehetséggondozó képzést valósítunk meg. Ebben kiemelkedő szerepe van az idegen nyelveknek: cél, hogy az első nyelvből előrehozott érettségit és sikeres középfokú nyelvvizsgát, a második nyelvből érettségit és lehetőleg nyelvvizsgát tegyenek a tanulók, amihez végig csoportbontást biztosítunk. A képzés erősítése érdekében vezettük be hatodik osztályban az erdei iskola néven ismert új, oktatásszervezési formát.

A négy évfolyamos képzésű *emelt (régebben intenzív) matematikaoktatás* 1985 óta van meg az iskolában, célja, hogy a leendő műszaki értelmiség megfelelő képzését megvalósítsa a csoportban olyan módon, hogy képessé teszi tanulóinkat az elméleti matematikatanulmányok folytatására is. Ehhez a felhasználható szabad órakeretet a tantárgy megkapja, például 12.-ben a pénzügyi matematika.

A négy évfolyamos képzésű *emelt (régebben intenzív) természettudományos képzés* két évig egy integrált természettudományos tantárgy választását jelenti, amely magában foglalja a biológia, fizika és kémia tantárgyakhoz köthető gyakorlatorientált, kísérletekre és kutatásokra alapozott oktatást, majd utolsó két évben a fenti három tantárgy kap több időt a tanításban-tanulásban.

A négy évfolyamos képzésű *emelt (régebben intenzív) idegennyelv-oktatás angol és német* csoportok indítását jelenti. Négy éven át az e képzésben résztvevő tanulók magasabb óraszámban, csoportbontásban tanulják az idegen nyelveket, második nyelv az emelt angol esetében a francia, a németnél az angol, és a diákok emelt szintű érettségire kapnak felkészítést. E profil célja, hogy a tanulók tanulmányaik befejezésére középfokú nyelvvizsgával rendelkezzenek. Ezt a képzési formát csak olyan tanulók választhatják, akik az általános iskolában legalább 4 éven át tanulták a választott idegen nyelvet.

A négy évfolyamos képzésű *emelt szintű humán oktatási formánkat* azoknak a tanulóknak alakítottuk ki, akik érdeklődnek a magyar, a történelem és a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak iránt. A négy éven át heti két-két órában megvalósuló programban változatos és innovatív munkaformák alkalmazása közepette (pl. projektmódszer, drámajáték) fejleszthetik kommunikációs, szövegértési, szövegalkotási, forráselemzői készségeiket, médiatudatosságukat és médiaértési képességeiket, illetve segítséget kapnak a kutatómódszertan elsajátításához, a tanítás tanulásához, az emelt és középszintű érettségi vizsga letételéhez és a humán irányba történő továbbtanuláshoz.”

A négy évfolyamos képzésű, a *digitális kultúrát emelt szinten* tanító képzésben részt vevő diákjaink, annak ellenére, hogy nem informatikai profilú intézmény vagyunk, képessé válnak arra, hogy ebből a tárgyból emelt szinten érettségizzenek és ezután szakirányban tanuljanak tovább. Emelt óraszámú oktatás olyan naprakész ismeretek átadását és olyan készségek kialakítását teszi lehetővé, amelyek biztos alapot kínálnak a tanulók számára az információs társadalomba való sikeres beilleszkedéshez, a digitális kompetenciák megszerzéséhez, alkalmazásához, egyúttal megteremti az elsajátított tudás aktív, önálló bővítésének a lehetőségét.

1.2.2 A tanórán kívüli foglalkozások

Tanulmányi kirándulás – általában osztálykeretben, 2 tanítási napon, külön megtervezett program szerint lebonyolított tevékenység, a közösségfejlesztés fontos eszköze. A résztvevő diákok szülei a szülői értekezleten kapott tájékoztatás alapján, közös döntéssel vállalják a felmerülő költségeket. Az iskolai szintű projektekben szervezett utazások szintén tanulmányi kirándulások, ezek különböző osztályokból, évfolyamokból is szerveződhetnek. Minden utazó osztályt, csoportot legalább két pedagógus kísér.

Erdei iskola – a nyolc évfolyamos képzés hatodik osztálya a tanév szerves részeként tavasszal, egy időre a természeti környezetbe helyezi ki az iskola tevékenységét. A tanítási feladatokhoz kapcsolódva, a helyhez és a gyerekek kondíciójához igazodva határozza meg programját.

Terepgyakorlat – az emelt természettudományos oktatásban részesülőknek 9. osztályban megszervezett 3 napos program. Ennek anyagi terheit a fenntartó, az iskolát támogató alapítvány és a résztvevő diákok szülei viselik.

Kulturális bemutató – évente decemberben megszervezett diákgála, amelyen egy kiválasztott és a zsűrinek előbb bemutatott műsorszámmal felléphetnek a tanulóink a városi színházban.

Éneklő osztályok versenye – évente márciusban megszervezett osztályok közötti verseny, amelyen minden osztály népdalcsokorral, klasszikus és választott modern darabbal lép fel az iskola tornatermében.

Fordított nap – évente a tavaszi szünet előtt megrendezett, külön alkotmánnyal rendelkező program, amelyen beiktatásra kerül a Diákdiri és diáktanárok tartják az órákat.

Egészségnevelési és sportnap – évente tavasszal az osztályok forgószínpadszerűen vehetnek részt sport- és akadályversenyeken, egészségnevelési, felvilágosító előadásokon, mentálhigiénés foglalkozásokon.

Tantárgyi szakkörök – minden tanév elején meghirdetett programok, legalább 5 érdeklődő diák esetén indulnak.

Háziversenyek – általában tantárgyakhoz kapcsolódó vetélkedők.

1.2.3. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

Munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.

Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak kibontakozását.

Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.

Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.

Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával, az ifjúságvédelmi felelőssel.

Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.

Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.

Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.

Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.

Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban és ezek szerint cselekszik.

Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében az egészséges és biztonságos intézményi működtetésre vonatkozóan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.

A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.

A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus adminisztrációs és tájékoztatási feladatai körében különösen ügyel arra, hogy a tanuló értékeléséről a digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket. Bejegyzéseit az iskolavezetés, az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótoltatja.

1.2.4 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák/foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi;

együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását;

koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és látogatja óráikat;

aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelőtanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus);

figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét; különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére;

minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, és minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti; szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, a digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről;

ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat;

saját hatáskörében – indokolt esetben – évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását;

osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében;

az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére;

részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét, fejlődését és az egyetemes emberi értékeket. A személyiséggel kapcsolatban korunk kétféle követelményt támaszt: az ember egyrészt tökéletesen ismerje szakterületét, amelyben dolgozik, másrészt legyen a világról általános képe, ismerje szűkebb és tágabb környezetének problémáit, ismerje saját magát is. Emellett ne csak tudatilag, hanem érzelmileg is legyen képes feldolgozni az információkat, az őt érő hatásokat.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

1.3.1 Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok).

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kiertőan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészi önkifejezés, a műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

1.3.2 Az erkölcsi nevelés

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

1.3.3 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. A tanuló segítése, hogy képessé váljon érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a gyakorlására, valamint a kölcsönös elfogadásra. Fontos a társkapcsolatokkal összefüggő ismeretek (szociális kompetencia), a kulturált magatartás és a kommunikáció elsajátítása.

Kiemelt feladataink:

Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.

Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.

Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres felsőoktatási felvételre.

Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.

A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése közösségnevelés-órák (osztályfőnöki órák), vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.

A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.

A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.

Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.

A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

1.4 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

1.4.1 EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az egészségfejlesztés célja és feladatai

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával),

mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is),

a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával,

számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon (pl. serdülőkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen – az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet, egészség védelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Az egészségfejlesztés iskolai területei

A közösségnevelés-órák (osztályfőnöki órák) tanítási programja

A gimnázium helyi tantervében az osztályfőnöki nevelés területei között kiemelt szerepet kapott az egészséges életre nevelés. Minden évfolyamon 10 órát tartunk ezekből a témákból, amelyet a tanítási programokban rögzítünk. Az órák egészségnevelési témaköreit az **5. sz. melléklet** tartalmazza.

Kiemelt témakörök:

- A tanulók életkori sajátosságának megfelelő egészségügyi problémák, felvilágosító előadások

- Szűrővizsgálatok fontossága
- Egészség-megtartás befolyásolásának lehetőségei; korszerű táplálkozás, káros szenvedélyek - alkohol, cigaretta, drogok - elkerülésének, elutasításának lehetőségei
- Mentálhigiénés foglalkozások

Az órák megtartásához külső előadók segítségét kérjük: iskolaorvos, védőnő, szülészorvos, pszichológus, addiktológus személyében.

A mindennapos testnevelés lehetőségei

A mindennapos testnevelés lehetőségét a következő szervezeti formákban biztosítjuk:

délelőtti és délutáni testnevelésórák, sportköri és szakosztályi foglalkozások, óráközi szünetek, lyukas órák.

A testnevelésórák száma

A testnevelésórák száma minden évfolyamon és osztályban 2012. szeptember 1-től felmenő rendszerben heti 5 óra. A tanítási órákat nemek szerinti csoportbontásban tartjuk.

Az iskolai szakosztályok szerepe és célja

A szakosztály tagja lehet az iskola minden nappali tagozatos hallgatója.

Célja, hogy tagjainak rendszeres mozgási lehetőséget biztosítson, a diákolimpiai és egyéb versenyzés ill. túrák, táborok szervezése, lebonyolítása.

Sportcsoportok megoszlása igény szerint: atlétika; labdajátékok; szertorna.

A sportudvar, tornatermek (zöld, kék, sárga) és sportszerek használata szünetben és lyukas órákon csak tanári felügyelettel lehetséges.

A sportudvaron futballozni, kosárlabdázni, teniszezni, fogójátékozni, röplabdázni, a zöld tornateremben kosárlabdázni, a kék tornateremben floorballozni, a sportfolyosón pedig asztaliteniszezni lehet.

Lyukasórán, ha nincs testnevelésóra, akkor a tornaterem a tanulók rendelkezésére áll, de akkor is csak sportcipőben használható.

A tanulás egészséges környezete

A tantermek tisztasága és használata

A környezetvédelmi nevelés céljából a tantermekben és a folyosókon is szelektív hulladékgyűjtésre alkalmas tárolóedények elhelyezését javasoljuk.. A tanulók figyelmét rendszeresen felhívjuk a tantermek, a mellékhelyiségek, az öltözők tisztaságának megóvására, kulturált használatára, valamint saját osztálytermük esztétikus díszítésére, dekorálására.

Az iskolai büfé

Az iskolai büfé kínálata változatos, rendszeresen kínál gyümölcsöt, különböző pékárut.

Nyitvatartása igazodik a tanítás rendjéhez: 7.45 – 14.00 óráig tart nyitva.

Az iskolai udvar és kert

Az előkert esztétikus keretbe foglalja a régi stílusú épületet. Az örökzöldek, a rózsák, az élő sövény hozzátartozik az iskola hagyományos képéhez. A hátsóudvar sportpályái a testnevelésórák, a tömegsportok és a kisgimnazisták közkedvelt helye. Itt korlátozás nélkül rúghatják a labdát szünetekben, szabad délutánonkon, reggelente tanítás előtt. Tavasszal és ősszel tanórák tartására is alkalmas egy-egy árnyékos sarok vagy a közeli Gubody-kert.

Az egészségnevelés egyéb lehetőségei

Iskolaorvosi és fogorvosi szolgáltatások

Az iskolaorvos és a védőnő rendelési idejéről minden tanév elején tájékoztatni kell a tanulókat. Rendelés helye: Szakorvosi rendelőintézet - Rákóczi út 7. 3 em.

Minden évben elvégzik a szűrővizsgálatokat, amelyeken az 5. 7. 9. és a 11. évfolyamok vesznek részt.

A szűrővizsgálat tartalma: - testi fejlődés mérése (testmagasság, testtömeg

- mozgásszervek vizsgálata
- vérnyomás ellenőrzése
- vírus vizsgálata
- színtévesztés vizsgálata
- golyva szűrése

Védőoltások megszervezése, beadása:

6. osztály - szept. Di-Te, okt. M-M-R (Morbilli-Mumpsz-Rubeola)

7. osztály – május HPV elleni oltás

8. osztály - szept. és márc. Engerix B, Influenza elleni oltás

Minden tanévben valamennyi tanuló fogászati szűrővizsgálaton vesz részt.

A nagy gimnazistáknál szorgalmazzuk a tüdőszűrő és szemészeti vizsgálaton való részvételt.

Egészségügyi és sportnap

Hagyománynak tekinthető az évente megrendezésre kerülő egészségügyi és sportnap, ahol az osztályok forgószínpadszerűen vehetnek részt akadályversenyen, egészségnevelési, felvilágosító előadásokon, mentálhigiénés foglalkozásokon. Erre a napra orvosokat, gyógyszerészeket, védőnőket, mentősokeket, addiktológusokat, dietetikusokat kérünk fel foglalkozások vezetésére. Gyakran kiegészítjük környezetvédelmi témákkal a nap programját.

Prevenációs tevékenység

Nevelési munkánk legfontosabb eleme a prevenációs tevékenység. A serdülőkor életkori sajátossága a kíváncsiság a korlátok a tiltások elutasítása, ezért egészségnevelési témáink között nagy teret szentelünk az egészségkárosító szerek megismertetésére, ezek veszélyeire és főleg olyan magatartásformák kialakítására, amellyel képesek lesznek helyesen dönteni a kritikus helyzetekben. Fontos az önismeret, a helyes önértékelés és a felelősségérzet kialakítása.

A pályázatok keretében a tantestület tagjai is kapnak felkészítést, a szülőket is igyekszünk bevonni.

Az iskola rendelkezik Drogstratégiával, amelyet a **6. sz. melléklet** tartalmaz.

Egészséges táplálkozás

Az iskola tanulói közül többen küzdenek súlyfelesleggel, ill. súlyhiánnyal. A korszerű táplálkozás szerepel a közösségnevelés-órák (osztályfőnöki órák) témái között is. A klubban több osztály szervez saláta napokat és az egészségnevelési nap keretében pedig termékbemutatót és kóstolót igyekszünk a tanulók ízlését formálni, étkezési szokását megváltoztatni.

Kirándulások, erdei iskola, túrák lehetőségei

A kirándulások, túrák az erdei iskola a mozgás, a természet megszerettetésének, a pozitív gondolkodás, a közösségformálás alakításának jó lehetőségei. Ezeknek a programoknak nagy hagyományai vannak iskolánkban.

Az erdei iskola a 6. osztályosok tantervébe illeszkedik, ahol egy hétig bőséges program ad maradandó ismeretet és élményt a gyerekeknek.

1.4.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátíttatásával célunk, hogy a tanulók:

- ismerjék fel a vészhelyzeteket, amelyekben külső segítségre van szükség,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat és szükség esetén merjenek segíteni, ezáltal csökkentsék a baleset vagy rosszullét következményeit, akadályozzák meg a további egészségromlást;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével, sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Arra törekszünk, hogy az elsősegély-nyújtási alapismereteket az alábbi módon sajátíthassuk el a tanulóink:

- biológiaórák keretén belül azon az évfolyamon, amelyen a tananyag a biológiai, élettani alapokat megadja,

- minden évben az Egészségnevelési és sportnapon egészségügyi szakemberek által tartott bemutatók során
- közösségnevelés-órákon (osztályfőnöki órákon) az iskolaorvos és a védőnő közreműködésével a 9. évfolyamokon
- testnevelésórákon balesetvédelmi oktatás során minden tanév elején
- támogatjuk, hogy iskolánk pedagógusai közül minél többen végezzenek el megfelelő tanfolyamot a pedagógus továbbképzési rendszeren belül,
- felkészítjük a tanulóinkat a különböző elsősegély-nyújtó versenyekre.

1.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fogalma a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket, e csoporton belül

- a) a sajátos nevelési igényű,
- b) a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,
- c) a kiemelten tehetséges gyermekeket foglalja magában.

a) Iskolánk nem kijelölt intézmény a sajátos nevelési igényű tanulók nevelésére, ennek ellenére minden évben több ilyen tanulóink van, akik minket választanak. Lehetőségeinkhez mérten segítjük ezen tanulók integrált nevelését és oktatását, sajnos szakember (fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus stb.) nincs iskolánkban. A Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján a tanulók számonkérése és egyes tantárgyakból az értékelés része vagy egésze alóli felmentésen túl az egyénre szabott, differenciált foglalkoztatással tudjuk segíteni ezeket a tanulóinkat, ebben segítik az iskolát a Szakszolgálat utazó gyógypedagógusai, és a szülőkkel is szorosan együttműködünk. Az osztályfőnökök és az osztályban tanító tanárok segítségével optimális, támogató környezetet biztosítunk.

b) A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, aminek pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ezután következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása. Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel. A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- konfliktusmegoldó stratégiák alkalmazásával;
- olyan tanár-diák kapcsolat kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülővel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevétele.

c) A tehetséggondozást kiemelt feladatunknak tekintjük. Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóknak rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat. Ennek érdekében:

- a tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást;
- a közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra;
- egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét;
- a tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, ezt akár IKT eszközhasználat, digitális módszertan alkalmazásával;
- a tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelő szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében a szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk;
- folyamatosan részt veszünk az iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön;
- vállaljuk a versenyek területi, vármegyei fordulójának megrendezését, ezzel is támogatva saját tanulóinkat.

A nyolcosztályos képzés újra indításával (1993) Cegléd, és a vonzáskörzetében élő, tehetséges, az alsó tagozaton kiváló tanulmányi eredményt elért gyermekek számára biztosítunk lehetőséget arra, hogy 10-től 18 éves korukig azonos környezetben, egységes pedagógiai program szerint tanuljanak. A nyolcosztályos képzésben kiemelkedő szerepe van az idegen nyelvek oktatásának. Célunk, hogy idegen nyelv(ek)ből sikeres középfokú nyelvvizsgát és előrehozott érettségit tegyenek a tanulók.

A gimnázium osztályaiba is a tanulás iránt kellőképpen motivált, jó képességű, az általános iskolában magasabb tanulmányi átlagú, tehát a középfokú oktatáshoz megfelelő alapokkal rendelkező diákok kerülnek. A tanulási kudarc miatti lemorzsolódás, esetleg évfolyamisméltés minimális (évente legfeljebb 1-2 fő).

Iskolánkban ezért elsősorban az eredményesebb és hatékonyabb tanulási módszerekről, az önművelési lehetőségekről, az önálló ismeretszerzésről, a tanulási képesség fejlesztéséről kell gondoskodnunk. A fejlesztést szolgálják a közösségnevelés-órák (osztályfőnöki órák) tanulással, önműveléssel foglalkozó témaköréi, valamint az informatika-digitális kultúra tantárgy a szellemi munka technikáját, a különböző információkeresési módszereket bemutató könyvtárismereti órái. Az egyes tantárgyak bevezető óráin is hangsúlyosan szerepel a tárgy tanulásához szükséges speciális módszerek és eszközök megismertetése.

Az iskola mindig kiemelt feladatként kezelte a különböző okokból szociálisan hátrányos helyzetű, szűkös anyagi háttérrel rendelkező, stb. tanulók segítségét.

Az iskola – a tanórai foglalkozások mellett – a tanulók érdeklődése, igényei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez.

A társadalmi különbségek enyhítését célozzák meg, de ugyanakkor a tehetséggondozást is szolgálják a következő tevékenységformák:

Korrepetálás: célját tekintve kétféle korrepetálást tart az iskola.

A szintre hozó korrepetálás az iskola szakmai színvonalának elérésében segíti a tanulókat.

A tehetséggondozó korrepetálás a valamely tantárgyból kiemelkedő diákokat segíti az adott tantárgy mélyebb megismerésében, és a tantárgyi versenyekre való felkészülésre. A tehetséggondozáshoz tartoznak az egyetemi előkészítő foglalkozások is.

A korrepetáló csoportok szerveződhetnek tanulói és tanári kezdeményezésre is. A foglalkozások lehetnek rendszeresek, de lehetnek – igazgatói engedéllyel – alkalmasszerűek is.

Diákkör: a diákok igényei alapján minden olyan tantárgyból vagy művészeti tevékenységből szervezhető, amelyre az iskola személyi és tárgyi feltételei lehetőséget adnak.

Énekkar: az iskola az énekkar számára hetente 1-4 óra próbát biztosít. Az énekkar rendelkezésére áll a díszterem, valamint két olyan terem, ahol szólampróbákat tarthatnak. Az énekkar tagjai lehetnek azok a gimnazista tanulók, akik a karvezető által szabott feltételeknek megfelelnek. Az iskola az énekkar számára rendszeres fellépési lehetőséget biztosít.

Könyvtárhasználat: az iskolai könyvtár az önképzés és a tehetséggondozás nélkülözhetetlen színtere, szolgáltatásaival - a tankönyvek kölcsönzésétől a számítógépes hálózatokhoz való hozzáférésig - segíti a társadalmi - művelődési hátrányok kiegyenlítését is.

Sporttevékenységek:

tömegsport: a mindennapos testnevelés lehetősége délutánonként 14.30-tól 16.00 óráig testnevelő tanári felügyelettel biztosított.

diáksportkör: megfelelő érdeklődés esetén az intézmény tanulói és tanárai sportszakosztályokat szerveznek. A szakosztályok célja a magas színvonalon végzett sportági munka biztosítása és a versenyeztetés megszervezése (lásd. 4.2.3. fejezet).

Fontosnak tartjuk, hogy a rászoruló diákok pénzügyi segítséget is kapjanak. Erről a gimnázium alapítványai gondoskodnak, de megragadunk minden egyéb támogatási lehetőséget: pályázatfigyelés, -írás, városi, vármegyei és országos támogatások megszerzése. A tankönyvtámogatás differenciált elosztási elvei szintén ezeknek a diákoknak nyújtanak segítséget.

1.6 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata. A közösségfejlesztés, a közösségi nevelés megjelenésének fő területei az osztályközösségek, az évfolyamközösségek, az iskolaközösség, a szakirányú közösségek (például a diákkörök, az énekkar és az iskolai sportkör szakosztályai), valamint a diákönkormányzat.

Az osztályközösségek

Az osztályközösségek irányítója az osztályfőnök. Segítői az osztály-diákbizottság és a szülői munkaközösség. Az osztályközösségek feladata mindenekelőtt a tanulmányi munka segítése, az iskolai házirend betartása, valamint a tanítási órán kívüli tevékenység megszervezése. Az utóbbihoz tartoznak a közös tanulmányi kirándulások, a színházlátogatás, az iskola kulturális és sportéletében való részvétel. Már hagyományos az osztályok vagy csoportok szereplése a karácsony előtti egész napos kulturális rendezvényen (ahová a szülők is meghívást kapnak), ún. Éneklő osztályok versenyén, valamint az azt követő gálaesten, ahol a legjobban szereplő osztályok a szülőknek adják elő műsorukat, a tavaszi egészségügyi és sportnapokon. A nevelésnek, az osztályközösség kialakításának egyik legfontosabb szervezeti formája a közösségnevelés-óra (osztályfőnöki óra). A közösségnevelés-órák (osztályfőnöki órák) programtervezete a programunk helyi tanterveiben olvasható.

A két-három napos tanulmányi kirándulás mellett a hétvégi, egynapos kirándulások egyaránt szolgálják egymás jobb megismerését, a tanulók közötti kapcsolatteremtést, a szűkebb és tágabb környezet jobb megismerését, nem utolsósorban a test és a lélek felüdülését.

Az évfolyamközösségek

Az évfolyamközösségek alkalmi rendezvények, a szalagavató ünnepség és a ballagás idején végeznek közös munkát. Ezeken kívül a tanév többi részében az évfolyamokon belüli osztályrendezvények nyújtanak ismerkedési lehetőségeket az azonos korosztályok számára.

Az iskolaközösség

Az iskolai szintű rendezvények: a gólyanap, a diákbemutatók, a szalagavató, a ballagás, az Éneklő osztályok versenye, az április elsejéhez kötött fordított nap vagy a minden második évben meghirdetett Kossuth-vetélkedő. Ezek a hagyományok az élményeken keresztül rendkívül nagy közösségmegtartó, közösségfejlesztő erővel rendelkeznek. Az iskolai évek alatt diákjaink ezt nem biztos, hogy mindannyian átérzik, nem biztos, hogy tudatosul bennük, de az évek múlásával az iskola iránti vonzalom egyre erősödik. Szép tanúságai ennek az osztálytalálkozók, az öregdiák egyesület tevékenysége.

A szakirányú közösségek

A szakirányú közösségek közül a szaktárgyi diákkörök mellett a helytörténeti és az önképző-kör jellegű csoportoknak van közösségformáló szerepe. Különleges a biológia tárgyhoz kötődő erdei iskola és az elsősegélynyújtó képzés.

A rajzhoz, képzőművészetekhez kapcsolódó diákkör kiállításokon is bemutatja alkotásait.

A fejlesztésben nagy lehetőségek vannak a környezetvédelem, ill. az irodalom terén.

A sporttevékenység, a sportversenyek, az egyesületi munka a közösségfejlesztés egyik legfontosabb és leglátványosabb területe. A régi nagy hagyományokat folytatva tanáraink többféle sportágban (labdajátékok, atlétika, triatlon stb.) segítik sikerélményhez a gyerekeket és érnek el országos szintű eredményeket is.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, a diákönkormányzaton, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogainak gyakorlását, módját a házirend tartalmazza.

Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik. Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik. Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek másik színtere az évente 2 alkalommal összehívott diákközségi ülés, amelyet a Házirend szabályoz.

1.7 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanulói személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség együttműködése. Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség, csak így válhat meg a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén; a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a faliújságon és az elektronikus felületeken keresztül; az osztályfőnökök folyamatosan a közösségnevelés-órákon (osztályfőnöki órákon) tájékoztatják a diákokat.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az internetes naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról az internetes naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

A szülők és a pedagógusok közötti kapcsolattartás formái:

családlátogatás (szükség esetén, önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)

egyéni beszélgetés

szülői értekezlet

fogadóóra

írásbeli tájékoztató

előadások szervezése

pályaválasztási tanácsadás

nyílt tanítási nap a negyedikesek, a nyolcadikosok és szüleik számára

Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:

gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek

gyámhatóság

szakmai szolgáltató szervezetek

szakszolgálatok

iskola-egészségügy

kulturális és sportszervezetek

civil szervezetek

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.8 A tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény az érettségi bizonyítvány kiadását 50 óra közösségi szolgálat teljesítéséhez köti minden magyar tanulónak.

További törvényi háttér: a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 04.) Korm. rendelet (Nat), valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet.

A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban, az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

A köznevelési közösségi szolgálat keretei között folytatható tevékenységek területei:

- a)* egészségügyi,
- b)* szociális és jótékonyági,
- c)* oktatási,
- d)* kulturális és közösségi,
- e)* környezet- és természetvédelmi,
- f)* katasztrófavédelmi,
- g)* óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport és szabadidős,
- h)* egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervezetnél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat középiskolai dokumentálásának kötelező elemei

- a)* a tanuló által kitöltött Jelentkezési lap, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő, gondviselő egyetértő nyilatkozatát,
- b)* az osztálynaplóban, a bizonyítványban és a törzslapon dokumentálni kell a közösségi szolgálat teljesítését,
- c)* az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,
- d)* az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iskola iratkezelési szabályzatában rögzíti,

az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködésről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Jelen szabályok az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- belső vizsgákra,
- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- és pótló vizsgákra vonatkozik.

Minden olyan tanulóra vonatkozik:

- aki belső vizsgára kötelezett,
- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület döntésével osztályozóvizsgára utasít,
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Tanulmányok alatti vizsgákat a vonatkozó jogszabályok által előírt esetekben szervez az iskola.

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakokra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt, a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés, informatika-digitális kultúra.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől *halasztást kap*, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga *nem ismételhető*.

A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyezik a helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: január, június és augusztus* folyamán, ettől az iskola igazgatói döntés alapján eltérhet.

1.9.1 Belső vizsga

Intézményünk saját belső vizsgarendszert dolgozott ki a nyolcosztályos képzés 6., 8., 9., 10. és 11.-es osztályai számára:

6. osztály	8. osztály	10. osztály	11. osztály
magyar nyelv és irodalom (írásbeli) matematika (írásbeli)	matematika (írásbeli) magyar nyelv és irodalom (írásbeli és szóbeli) történelem (szóbeli)	földrajz (szóbeli) kémia (írásbeli); a 2025/26-os tanévtől két választott természettudományos tantárgy	fizika (írásbeli) biológia (szóbeli); a 2026/27-es tanévtől megszűnik

A belső vizsgák szabályai, követelményrendszere, eljárásrendje megegyeznek a tanulmányok alatti vizsgák általános szabályaival.

1.9.2. Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- hiányzása a vonatkozó jogszabályokban előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben – jellemzően a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben – kell megszervezni.

1.9.3. Különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy az igazgató engedélyével a választható tantárgyak esetében, május 30-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga, amelyre a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

írásbeli határozat alapján engedélyezték a számára,

tanulmányait a 11-12. évfolyamon valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni, és megelőzően csak középszinten tanulta,

átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni a gimnáziumban, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

1.9.4. Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület döntése alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor nyilvánosságra kell hozni. Javítóvizsga augusztus 21. és augusztus 31. között szervezhető, és a tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

A javítóvizsga nem ismételhető.

1.9.5. Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/javító/különbözeti vizsga követelményeit, a vizsga teljes anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

1.9.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A független vizsgabizottság előtt zajló vizsga lehetőségeit és feltételeit jogszabály határozza meg.

1.9.7. A szóbeli felvételi vizsga rendje és követelményei

A gimnázium leendő 5. osztályba jelentkezők számára a felvételi eljárás során szóbeli vizsgát szervez. Az intézmény vezetője a tanulók általános iskolai eredménye és a központi írásbeli felvételi vizsga alapján meghatározza a szóbeli vizsgára behívandó tanulók körét. A vizsga időpontjáról az iskola az írásbeli dolgozatokba való betekintés napján személyesen nyújt tájékoztatást.

A szóbeli felvételi vizsgán magyar nyelv és irodalomból és matematikából kerül sor a tudás, a képességek felmérésére, a két tantárgyból összesen 50 pont szerezhető.

Magyar nyelv és irodalom: a szóbeli beszélgetésen építünk a magyar nyelv és irodalom tantárgyak 4. osztályos ismeretanyagára. Vizsgáljuk a tanuló olvasási és szövegértési képességeit, lényeglátását, logikus gondolkodását, általános műveltségét, olvasottságát, kreativitását és kommunikációs készségét. Maximálisan 25 pont adható.

Matematika: a szóbeli beszélgetésen építünk a matematika tantárgy 4. osztályos ismeretanyagára. Vizsgáljuk az alapműveletekben való jártasságot, a térlátást, a logikus gondolkodást, problémamegoldó képességet, az összefüggések felismerését, az oksági és egyéb kapcsolatok feltárását. Maximálisan 25 pont adható.

A szóbeli vizsgán összesen 50 pont szerezhető, ami hozzáadódik a felvételi eljárásban addig megszerzett pontokhoz (a tanulmányi eredmények által elért és a központi írásbeli felvételi dolgozatokkal megszerzett pontszámaihoz), és a legjobb eredményt elért 32 tanuló nyer felvételt.

1.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amelyek jelentkezés alapján történnek.

Gimnáziumunk a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönt:

- a) az általános iskolai tanulmányi eredmények (a továbbiakban: tanulmányi eredmények) és a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett felvételi írásbeli vizsga (a továbbiakban: központi írásbeli vizsga) eredményei alapján (a négy évfolyamos osztályok esetében);

b) az általános iskolai a tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a gimnáziumban megszervezett szóbeli vizsga eredményei alapján (a nyolc évfolyamos osztály esetében). A szóbeli beszélgetésen építünk a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyak 4. osztály közepéig terjedő ismeretanyagára. Vizsgáljuk a felvételiző olvasási és szövegértési képességét, általános műveltségét, olvasottságát, kreativitását és kommunikációs készségét. Ezek mellett matematikából a racionális számokkal történő alpműveletek, a térlátás, a logikus gondolkodás, a lényeglátás felmérése történik meg.

A felvételi eljárást a tanév rendjében meghatározott időszakon belül, a jogszabályi előírásoknak megfelelően szervezzük meg.

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbiak szerint:

Az átvétel:

Más középiskolában tanulmányokat folytató tanuló átvételekor az iskola vizsgálja: a tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját. Az átvételt megelőzően a gimnázium különbözeti vizsgát ír elő a jelentkezőnek azokból a tantárgyakból, amelyekből esetlegesen elmaradása van. Az átvétel feltételei:

- a választott képzési területnek megfelelő osztály, tanulócsoport törvényileg előírt létszám keretei a felvételt megengedik
- a tanuló tanulmányi eredménye az átvételt megelőző félévben elérte a 4-es átlagot
- a tanuló magatartásának értékelése legalább jó
- az adott osztályban tanult idegen nyelvek megegyeznek az előző iskolában tanult idegen nyelvekkel, vagy a nem tanult idegen nyelvből a szükséges szintre a tanuló legkésőbb a tanév végéig fel tud készülni
- a tanuló sikeres különbözeti vizsgát tett.

A nyolc évfolyamos osztályba csak ugyanilyen képzésből vehető át tanuló a fenti feltételekkel.

A vizsga idejét az iskola vezetője határozza meg.

2. A gimnázium környezeti nevelési programja

2.1. A környezeti nevelés célja

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. A környezeti nevelés tartalma világszerte kiszélesedett, ma már a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. A környezeti ismeretek önmagukban nem elegendőek. Környezettudatosan azok a személyek élnek, akik – azon túl, hogy pontos ismereteik vannak a környezetről – képesek a környezetvédelmi célok érdekében felelősen cselekedni, sőt hisznek is tevékenységük jelentőségében. Ezért az ismeretanyag pusztá átadásán túl át kell alakítanunk tanítványaink gondolkodásmódját, meg kell alapoznunk környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, ki kell fejlesztenünk bennük a testi-lelki egészségre való igényt.

Erre irányulnak a környezeti nevelés általános célkitűzései:

- Rendszerszemléletre nevelés
- Az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítása
- A globális összefüggések megértése
- A létminőség választásához szükséges értékek megmutatása
- A létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása
- A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése
- A szerves (organikus) kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben

Környezeti nevelési programunkban az általános és a helyi sajátosságokat tükröző célkitűzések egyaránt megjelennek.

A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatosan és lépésenként lehetséges az előrehaladás.

Iskolánkban már hagyománnyá vált az erdei iskola, valamint az egészségügyi és sportnap megszervezése. Különböző környezetvédelmi témájú versenyeken, pályázatokon veszünk részt. A diákoknak szabad idejükben lehetőségük van kerékpártúrázásra, kirándulásra, teljesítménytúrázásra, iskolán kívüli sportolásra is. Egyre több a gyűjtőakció: papír-, alumíniumdoboz-, használt szárazelem-gyűjtés. Áttértünk az osztálytermi rendszerre, így sokat szépültek a tantermek.

A továbblépés elengedhetetlen feltétele, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. Az iskola tanárainak feladata, hogy környezettudatos magatartásukkal, munkájukkal példát mutassanak a tanulók számára. A kollégáknak, a munkaközösségeknek a cél érdekében együtt kell működniük. Fontos a szülőkkel, a környezeti neveléssel is foglalkozó intézményekkel és a civil szervezetekkel való kooperálás is.

2.2. A környezeti nevelést segítő lehetőségek az iskolai élet különböző területein

Környezeti nevelés a tanórán

A környezeti neveléssel kapcsolatos témák, tevékenységformák megjelennek a különböző tantárgyak tanterveiben és tanítási programjaiban. A részletes, tantárgyakra bontott feladatokat és célkitűzéseket a **3. sz. melléklet** tartalmazza.

Környezeti nevelés a tanórán kívül

Szakkörök

A tanulói igényeknek megfelelően szakkörök (pl. elsősegélynyújtó) indulnak, amelyek elsősorban az ember oldaláról közelítik meg a környezeti nevelési kérdéseket.

Könyvtár

A tanulók számára a környezetvédelmi, környezeti nevelési témában a legfrissebb információkhoz való hozzáférést teszik lehetővé az iskolai könyvtárban kiemelt helyen („zöld polcon”) gyűjtött szóróanyagok, brosrák.

Jeles napok

Három jeles napra évente váltva tervezünk programokat.

- április 22. Föld Napja: Az iskolánkban már több éve sikeresen kerül lebonyolításra az egészségügyi és sportnap, ez bővíthető környezetnevelési vonatkozásokkal.
- szeptember 23. Takarítási Világnap
- október 31. vagy október utolsó munkanapja: Takarékosági Világnap

A világnapokkal kapcsolatban faliújság, és más információs anyag is készül, amelyek elkészítése elsősorban az osztályok környezetvédelmi felelőseinek a feladata.

Vetélkedők és pályázatok

A fenti jeles napokhoz igazodva tanulóinak részére pályázatokat írunk ki, vetélkedőket szervezünk, valamint ösztönözzük diákjainkat más iskolák, szervezetek által meghirdetett környezetvédelmi pályázatokon való részvételre.

Országosan vagy regionálisan meghirdetett versenyek

Az iskolai tehetséggondozás jelentős színtere a versenyeztetés. Több környezeti neveléssel kapcsolatos versenyen indul(hat)nak a tanulók, pl. Kaán Károly-, Herman Ottó-, Kitaibel Pál-Biológiaverseny, Teleki Pál Földrajzverseny.

Környezetnevelési akciók

Az iskolában szelektíven gyűjtjük a papírt, a szárazzelemet, az alumíniumdobozt. A műanyag üdítőszüvegeket, valamint a használt veszélyes vegyszereket, festékeket is külön gyűjtjük.

Tanulmányi kirándulások, erdei iskola

A gimnáziumi oktatás-nevelés régi hagyománya az évente osztályonként, általában május utolsó hetében megszervezett, 2-3 napos tanulmányi kirándulás, ahol a környezeti nevelési célok közvetlenül megjelenhetnek. Iskolánk hagyományainak megfelelően a 14 év alatti tanulók, leginkább a 6. osztály tagjai, egy tanítási hetet erdei iskolában töltenek, ahol már a helyszín is egy a lakóhelytől jelentősen eltérő természeti környezet.

2.3. Az iskola mint környezetbarát közeg

Az iskola udvara

A kellemes, szép kinti környezet élményét szeretnénk elmélyíteni azzal, hogy az iskola udvarán padokat állítunk fel, különböző növényeket ültetünk. Itt lehetőség nyílik arra is, hogy a szabadban tartsunk egyes tanórákat.

Az osztálytermek tisztasága, rendje

A tantermek díszítését, otthonosabbá tételét tovább folytatjuk, lehetőség szerint élősarkot hozunk létre, aminek kialakítása és gondozása az osztályból választott környezetvédelmi felelősök feladata. A Takarítási Világnapon a Diákönkormányzat versenyt szervez az osztályok között, hogy melyikük tudja szebben kitakarítani, hangulatosabbá tenni termét.

Az iskola környezetgazdálkodása

A fenntarthatóság biztosításának egy nagyon fontos eszköze a takarékoság. Ezért választottuk a számtalan jeles nap közül a Takarékosági Világnapot is, amin különböző programokat szervez az iskola. Lényeges, hogy diákjainkban és kollégáinkban is tudatosítsuk, hogy kis odafigyeléssel, minimális erőfeszítéssel is – ha apránként is – de hosszú távon sokat takaríthatunk meg. A már használhatatlan fénymásológépek hulladékokat és a régi dolgozatokat külön gyűjtjük.

Fogyasztóvédelmi feladatok

Figyelünk rá, hogy az iskolai büfé kínálatában egészséges élelmiszerek szerepeljenek. Szorgalmazzuk az újrahasznosított papíráruk, környezetbarát irodaszerek árusítását, a lehetőség szerinti csomagolásmentességet, az alkalmazott műanyagok mértékének csökkentését. A fenntarthatóság jegyében ajánljuk a készpénzmentes fizetést.

2.4. Környezeti nevelési információk átadása

Diákönkormányzat szerepe

A DÖK-ben környezetvédelmi felelőst nevezünk ki. Osztályonként környezetvédelmi felelősöket választunk, akik tartják a kapcsolatot a DÖK-öt segítő tanárokkal. Faliújságot készítünk, kisebb kiállításokat rendezünk a jelentősebb környezetvédelmi világnapokkal és egyéb eseményekkel kapcsolatban. (Készítők: DÖK, környezetvédelmi szakkör, a rajzszakkör és az osztályok környezetvédelmi felelősei)

A szülők bevonása és tájékoztatása

Az első szülői értekezleten (5. és 9. osztályban) egy rövid ismertetőt olvas fel az osztályfőnök az iskolában folyó környezeti nevelésről és kéri a szülők együttműködését.

Kapcsolatteremtés különböző szervezetekkel

Kapcsolatot tartunk környezetvédelemmel, környezeti neveléssel is foglalkozó intézményekkel, cégekkel (múzeumok, nemzeti parkok, szennyvíztisztító, hulladéklerakó, stb.), de civil szervezetek (Városvédő és Szépítő Egyesület, stb.) is segítik szakmai ismereteikkel, programjaikkal a céljaink megvalósítását.

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

3.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete, amely a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról intézkedik, meghatározta, hogy az iskolának felmenő rendszerben, az induló 5. és 9. évfolyamos osztályoktól kezdve, módosítania kell a Pedagógiai programját. Ez azt jelenti, hogy a 2020-ban bevezetett kerettantervek alapján tanuló osztályok közül a nyolc évfolyamosoknál még 3 évig egymás mellett él az előző és az új képzési forma. Erre a három „kifutó” osztályra érvényes helyi tanterv az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet által kidolgozott alábbi kerettantervre épül:

Kerettanterv a gimnáziumok 5–12. évfolyama számára.

2020-ban a helyi tanterv kidolgozása során nevelőtestületünk célja az volt, hogy egyrészt megtartsa a régi, hagyományosan jó képzéseket, másrészt megerősítse az elmúlt időszak új intenzív tagozatait, amelyeket 2020-tól kezdve emelt képzésnek hívunk. Így alakítottuk ki azt az óratervi hálót, amely alapján 2020. szeptember 1-jétől folytatódhat az oktató-nevelő munka.

2019 – 27 közötti nyolc évfolyamos képzés tantárgyai és óraszámai

Tantárgyak / Évfolyamok	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4
I. Idegen nyelvek	3	4	4	4	4	4	3	3
II. Idegen nyelv					4	4	5	3
Matematika	4	4	4	4	4	3	3	5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek			2	2	2	2	3	4
Erkölcstan	1	1	1	1				
Etika								1
Társ., állampolgári és gazd. ism. / Latin	2	2						
Természetismeret (5.o.=2 bi.+1 fő.;6.o.= 1 kém.)	3	1						
Biológia-egészségtan			2	1	0	2	2	2
Fizika		0,5	1	2	2	3	2	
Kémia		0,5	2	2	2	2		
Földrajz			1	2	2	2		
Ének-zene	2	1	1	1	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1	2	0		1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret*	1 (Dr)							
Dráma és tánc / Mozgókép-kultúra és médiaismeret*					0	1 (Mk)	1 (Mk)	1 (Dr)
Művészetek**								
Informatika		2	1	1	2	2		
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1					1
Honvédelem							1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Fakultáció</i>							4	4
Szabadon tervezhető órakeret								
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31	35	35	35	35

(Sárgával kiemelve a szabadon tervezhető órakeret felhasználásával megnövelt óraszám. Zölddel kiemelve a Művészetek tantárgy óraszám és felhasználása.)

A 2020/21-es tanévtől induló emelt szintű négy évfolyamos képzés tantárgyai és óraszámai

emelt matematika képzés

Tantárgy/évfolyam	9.			10.			11.			12.		
	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt
Magyar nyelv és irodalom	3			4			4			4	1	
Matematika	3		2	3	1	2	3		2	3	2	2
Történelem	2	1		2			3			3	1	
Állampolgári ismeretek										1		
Természettudomány (földrajz)								2				
Kémia	2			3								
Fizika	1	1		2								
Biológia	3			2								
Földrajz	2			1	1							
Első élő idegen nyelv	3			3			4	1		4		
Második idegen nyelv	3			3			3			3		
Művészetek (mozgókép kultúra)							1					
Ének-zene	1			1								
Vizuális kultúra	1			1							1	
Mozgókép kultúra és médiaismeret										1		
Digitális kultúra	2			1			2					
Testnevelés	5			5			5			5		
Honvédelem								1				
Képességfejlesztés												
Kötött célú órakeret (fakultáció)							4			4		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
Kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
Szabadon tervezhető óra		2			2			4			5	
Emelt plusz óra			2			2			2			2
Összes tervezett óraszám	32	2	2	32	2	2	30	4	2	29	5	2
Összesített óraszám	36			36			36			36		
Maximális órakeret	34			34			34			34		
Emelt órával növelt max.	36			36			36			36		

emelt természettudományos képzés

Tantárgy/évfolyam	9.			10.			11.			12.		
	alap	sza- bad	emelt	alap	sza- bad	emelt	alap	sza- bad	emelt	alap	sza- bad	emelt
Magyar nyelv és irodalom	3			4			4			4	1	
Matematika	3		2	3	1	2	3		2	3	2	2
Történelem	2	1		2			3			3	1	
Állampolgári ismeretek										1		
Természettudomány (földrajz)								2				
Kémia	2			3								
Fizika	1	1		2								
Biológia	3			2								
Földrajz	2			1	1							
Első élő idegen nyelv	3			3			4	1		4		
Második idegen nyelv	3			3			3			3		
Művészetek (mozgókép-kultúra)							1					
Ének-zene	1			1								
Vizuális kultúra	1			1							1	
Mozgókép-kultúra és médiaismeret										1		
Digitális kultúra	2			1			2					
Testnevelés	5			5			5			5		
Honvédelem								1				
Képességfejlesztés												
Kötött célú órakeret (fakultáció)							4			4		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
Kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
Szabadon tervezhető óra		2			2			4			5	
Emelt plusz óra			2			2			2			2
Összes tervezett óraszám	32	2	2	32	2	2	30	4	2	29	5	2
Összesített óraszám	36			36			36			36		
Maximális órakeret	34			34			34			34		
Emelt órával növelt max.	36			36			36			36		

emelt nyelvi képzés

Tantárgy/évfolyam	9.			10.			11.			12.		
	alap	sza- bad	emelt	alap	sza- bad	emelt	alap	sza- bad	emelt	alap	sza- bad	emelt
Magyar nyelv és irodalom	3			4			4			4	1	
Matematika	3			3	1		3			3	2	
Történelem	2	1		2			3			3	1	
Állampolgári ismeretek										1		
Természettudomány (földrajz)								2				
Kémia	1	1		2								
Fizika	2			3								
Biológia	3			2								
Földrajz	2			1	1							
Első élő idegen nyelv	3		2	3		2	4	1		4		
Második idegen nyelv	3			3			3		2	3		2
Művészetek (mozgókép kultúra)							1					
Ének-zene	1			1								
Vizuális kultúra	1			1							1	
Mozgókép kultúra és médiaismeret										1		
Digitális kultúra	2			1			2					
Testnevelés	5			5			5			5		
Honvédelem								1				
Képességfejlesztés												
Kötött célú órakeret (fakultáció)							4			4		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
Kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
Szabadon tervezhető óra		2			2			4			5	
Emelt plusz óra			2			2			2			2
Összes tervezett óraszám	32	2	2	32	2	2	30	4	2	29	5	2
Összesített óraszám		36			36			36			36	
Maximális órakeret		34			34			34			34	
Emelt órával növelt max.		36			36			36			36	

emelt humán képzés

Tantárgy/évfolyam	9.			10.			11.			12.		
	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt
Magyar nyelv és irodalom	3		1	4			4		1	4	1	1
Matematika	3			3	1		3			3	2	
Történelem	2	1	1	2			3		1	3	1	1
Állampolgári ismeretek										1		
Természettudomány (földrajz)								2				
Kémia	1	1		2								
Fizika	2			3								
Biológia	3			2								
Földrajz	2			1	1							
Első élő idegen nyelv	3			3			4	1		4		
Második idegen nyelv	3			3			3			3		
Művészetek (mozgókép kultúra)							1					
Ének-zene	1			1								
Vizuális kultúra	1			1							1	
Mozgókép kultúra és médiaismeret										1		
Digitális kultúra	2			1			2					
Testnevelés	5			5			5			5		
Honvédelem								1				
Képességfejlesztés												
Kötött célú órakeret (fakultáció)							4			4		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
Kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
Szabadon tervezhető óra		2			2			4			5	
Emelt plusz óra			2			2			2			2
Összes tervezett óraszám	32	2	2	32	2	2	30	4	2	29	5	2
Összesített óraszám	36			36			36			36		
Maximális órakeret	34			34			34			34		
Emelt órával növelt max.	36			36			36			36		

emelt digitális kultúra képzés

Tantárgy/évfolyam	9.			10.			11.			12.		
	alap	sza- bad	emelt	alap	sza- bad	emelt	alap	sza- bad	emelt	alap	sza- bad	emelt
Magyar nyelv és irodalom	3			4			4			4	1	
Matematika	3			3	1		3			3	2	1
Történelem	2	1		2			3			3	1	
Állampolgári ismeretek										1		
Természettudomány (földrajz)								2				
Kémia	1	1		2								
Fizika	2			3								
Biológia	3			2								
Földrajz	2			1	1							
Első élő idegen nyelv	3			3			4	1		4		
Második idegen nyelv	3			3			3			3		
Művészetek (mozgókép-kultúra)							1					
Ének-zene	1			1								
Vizuális kultúra	1			1							1	
Mozgókép-kultúra és médiaismeret										1		
Digitális kultúra	2		2	1		2	2		2			1
Testnevelés	5			5			5			5		
Honvédelem								1				
Képességfejlesztés												
Kötött célú órakeret (fakultáció)							4			4		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
Kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
Szabadon tervezhető óra		2			2			4			5	
Emelt plusz óra			2			2			2			2
Összes tervezett óraszám	32	2	2	32	2	2	30	4	2	29	5	2
Összesített óraszám	36			36			36			36		
Maximális órakeret	34			34			34			34		
Emelt órával növelt max. órák.	36			36			36			36		

A 2020/21-es tanévtől induló emelt szintű (tehetséggondozó) nyolc évfolyamos képzés tantárgyai és óraszámai

Tantárgy/évfolyam	5.			6.			7.			8.		
	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt
Magyar nyelv és irodalom	4			4		1	3		1	3		
Matematika	4			4	1		3			3		1
Történelem	2			2			2			2		
Állampolgári ismeretek										1		
Hon- és népismeret		1										
Etika / Hit- és erkölcstan	1			1			1			1		
Természettudomány	2			2								
Kémia							1	1		2		
Fizika							1	1		2		
Biológia							2			1	1	
Földrajz							2			1	1	
Első idegen nyelv	3		1	3		1	3		1	3		1
Második idegen nyelv												
Ének-zene	2			1			1			1		
Vizuális kultúra	1		1	1			1			1		
Dráma és színház					1							
Technika és tervezés	1			1			1					
Digitális kultúra	1			1			1			1		
Testnevelés	5			5			5			5		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
Kötelező alapóraszám	27			26			28			28		
Szabadon tervezhető óra		1			2			2			2	
Emelt plusz óra			2			2			2			2
Összes tervezett óraszám	27	1	2	26	2	2	28	2	2	28	2	2
Összesített óraszám	30			30			32			32		
Maximális órakeret	28			28			30			30		
Emelt órával növelt max.	30			30			32			32		

Tantárgy/évfolyam	9.			10.			11.			12.		
	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt	alap	szabad	emelt
Magyar nyelv és irodalom	3			4			4			4	1	
Matematika	3	1		3	1		3			3	2	
Történelem	2			2			3	1		3	1	
Állampolgári ismeretek										1		
Természettudomány (földrajz)								2				
Kémia	1		1	2								
Fizika	2			3								
Biológia	3			2								
Földrajz	2			1		1						
Első idegen nyelv	3	1		3	1		4			4		
Második idegen nyelv	3		1	3		1	3		2	3		2
Művészetek (mozgókép kultúra)							1					
Ének-zene	1			1								
Vizuális kultúra	1			1							1	
Mozgókép kultúra és médiaism.										1		
Digitális kultúra	2			1			2					
Testnevelés	5			5			5			5		
Kötött célú órakeret (fakultáció)							4			4		
Honvédelem								1				
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
Kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
Szabadon tervezhető óra		2			2			4			5	
Emelt plusz óra			2			2			2			2
Összes tervezett óraszám	32	2	2	32	2	2	30	4	2	29	5	2
Összesített óraszám	36			36			36			36		
Maximális órakeret	34			34			34			34		
Emelt órával növelt max.	36			36			36			36		

A szabadon tervezhető többletórák megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az egyes tantárgyak helyi tantervének lehet megtalálni.

3.2. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Gimnáziumunkban a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire felkészítő fakultációs és az idegen nyelvekből induló sávfoglalkozások tartoznak a választható órák körébe. Jogszabályoknak megfelelően minden év tavasszal nyilvánosságra hozzuk a meghirdetett foglalkozásokat és a felkészítő tanárok tervezett névsorát is. Ennek ismeretében választhatnak a tanulók és jelentkezhetnek az igazgató-helyettes által kiadott jelentkezési lapon, a választásuk szülői aláírással válik véglegessé. A foglalkozásokat vezető tanárok tényleges beosztása a tanév kezdetekor kialakuló végleges tantárgyfelosztás függvénye.

Az azonos tantárgyak csoportbontásban történő oktatásánál a csoportbontás, csoportszervezés szempontja lehet a tanulók létszáma, neme, tudásszintje, valamint a csoport létrehozásának pedagógiai célja.

3.3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a következő tárgyakat: 5-12. évfolyamokon az idegen nyelveket, az informatikát-digitális kultúrát, a testnevelést, ezeken kívül 9-10. évfolyamokon a matematikát is.

A közép- és emelt szintű érettségire való felkészítést a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 13–15. §-ai szerint szervezzük meg. Érettségi felkészítést a szabadon tervezhető órakeret terhére a minden, az iskolában tanított tárgyból indítunk.

A csoportok szervezésénél irányadó a 2011. évi CXCV. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza.

Idegen nyelvek

Minden osztályban 2 idegen nyelv tanulása kötelező: a nyelvi tagozaton az egyik felében 1. nyelv az angol, 2. nyelv a francia, a másik felében 1. nyelv a német, 2. nyelv az angol, a többi osztályban az 1. és 2. nyelv lehet az angol, a francia vagy a német – a nyelvi csoportok szervezése esetében fő szempont a közel azonos létszám és a tudásszint. A 11-12. évfolyamon, ha az előrehozott nyelvi érettségivel rendelkezők száma eléri a csoportindításhoz szükséges mennyiséget, kérhető a 3. (angol, francia vagy német) nyelv is.

Testnevelés

A testnevelési csoportok nemek szerint szerveződnek egy vagy két osztályból, csoportlétszámtól függően.

Egyéb, csoportbontásban tanított tantárgyak

A matematika, az informatika-digitális kultúra esetén a csoportszervezés névsor alapján történik.

Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos pedagógiai foglalkozásokra a jelentkezés önkéntes. Ezek lehetnek például szakkörök, sportszakosztályok, tehetséggondozó foglalkozások, versenyek előtti felkészítő foglalkozások, segítő, felzárkóztató foglalkozások, egyéni és csoportos szinten (korrepetálások).

Az érdeklődésnek megfelelő számú és tematikájú foglalkozások a jogszabályban meghatározott létszámfeltételek esetén működhetnek.

3.4. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megszervezése a megtanítandó és elsajátítandó tananyag

Az egyéb foglalkozások tananyaga és követelményei megegyeznek az iskola helyi tantervében meghatározottakkal, céljuk az érettségi vizsgákra való minél eredményesebb felkészülés.

Hagyományainkat követve a közép- és emelt szintű érettségikre, a nyelvvizsgákra a fakultációs csoportokban és nyelvi (sáv) csoportokban készítjük fel diákjainkat, így nekik a 11. évfolyamra lépés előtt a szabad és emelt óraszámok terhére választaniuk kell a következők szerint: 2 tantárgyból fakultációs órák és 1 nyelvből nyelvi sáv, vagy 2 tantárgyból fakultációs órák, vagy 1 tantárgyból fakultációs órák és 1 nyelvből nyelvi sáv felvétele. Nyelvi sávot az idegen nyelvi tagozaton a 2. nyelvből, a többi képzés esetében bármelyik tanított nyelvből választhatnak a diákok. A célunk ezzel az, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására. A fakultációs és sávórák száma 2 óra tantárgyanként.

A választható tárgyak esetén (a közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások) a tanulók és a szülők aláírásukkal erősítik meg választásukat, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

3.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

A tankönyvvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

Pedagógusaink a tankönyvválasztásnál a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak.

A tankönyvvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.

A kiválasztott tankönyvek tematikailag egymáshoz kapcsolódóak, a tudásszintet tekintve egymásra épülők legyenek.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál (pl. testnevelés, vizuális kultúra) a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek olyan eszközök lehetnek, amelyek nélkülözhetetlenek a tanórai foglalkozáson való részvételhez, illetve a tanított tananyag elsajátításához, és amelyeket a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak használnia kell.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.

Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

3.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

3.6.1. A mindennapos testnevelés, testmozgás

Tanulóink egészséges fejlődése szempontjából létfontosságú a rendszeres testmozgás, testedzés, amelyet tudatosan tervezünk meg a számukra. Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható, iskolán kívüli lehetőségeket is.

Célunk:

Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátítani az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.

Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

Heti öt testnevelésóra keretében folyik az oktatás, amelyből legfeljebb heti 2 óra – megfelelő igazolással alátámasztva – szülői kérésre sportegyesület által szervezett edzéssel kiváltható.

További sportolási lehetőséget biztosítunk a következő tömegsport, illetve iskolai szakosztályi foglalkozásokon, például röplabda, kosárlabda, futball, atlétika, torna.

Egyéb rendezvényeink, amelyek a testmozgásra, sportolásra ösztönöznek:

- egészségnevelési és sportnap,
- 12 órás röplabda és foci,
- érdeklődés esetén táborok, kerékpártúrák, korcsolyázás, uszodalátogatások,
- városi, térségi versenyek.

3.6.2. A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését a naptári év első hónapjaira írják elő.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

3.7. Érettségi vizsgatárgyak

Iskolánkban a diákokat valamennyi tantárgyból felkészítjük a középszintű érettségi vizsgára – a helyi tantervek és a képzési szerkezet figyelembe vételével. Emelt óraszámú tantárgyak esetében képzéseink hozzájárulnak az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítésre is.

A képzés neve	Emelt szintű felkészítést ad	
8 évfolyamos tehetséggondozó	1. idegen nyelv	2. idegen nyelv
4 évfolyamos matematika	matematika	fizika
4 évfolyamos természettudomány	biológia	kémia
4 évfolyamos nyelvi	1. idegen nyelv	2. idegen nyelv
4 évfolyamos humán	magyar nyelv és irodalom	történelem
4 évfolyamos informatika-digitális kultúra	informatika/digitális kultúra	1. idegen nyelv

Iskolánk, a jelentkezők számától függően, minden egyéb, iskolánkban tanított tantárgyból vállalja az 11-12. évfolyamokon heti 2 órában az emelt szintű érettségre való felkészítést. Ezekbe a fakultációs és nyelvisáv-csoportokba a középszintű érettségre készülő tanulók is jelentkezhetnek. Mindenkor az iskola számára engedélyezett összes óraszámától függ, hogy az emelt szintű érettségre felkészítő csoportok a választott tantárgy alapóráját külön csoportban tanulják-e.

Az érettségre való felkészülés során az érettségiztető pedagógusok az érintett munkaközösséggel egyeztetve a részletes vizsgakövetelmények alapján összeállítják a középszintű érettségi témaköreit, melyeket az iskola éves munkatervében meghatározott időpontban a tanulók nyilvánosan megismerhetnek.

Az érettségi vizsgára való felkészülés, jelentkezés és a vizsga szervezése során az alábbi jogszabályok szerint járunk el:

- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról,
- 40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.

3.8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

3.8.1. Ellenőrzés

Folyamatosan, rendszeresen össze kell vetni a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel. Az ellenőrzés nem szorítkozhat csupán az ismeretek, készségek értékelésére. A nevelésközpontúság a tanulók képességeinek, magatartásának, egész személyiségének folyamatos értékelését igényli.

A tanulói teljesítmény mérése, értékelésének alapelveit, követelményeit, formáit, a kompetenciamérés eredményét a tantestület évente az országos eredmény megjelenése után tantestületi értekezleten elemzi, és ha kell, megteszi a szükséges intézkedéseket.

Az ellenőrzés módszerei:

- megfigyelés,
- írásos kikérdezés (kérdőív),
- interjú (lehet egyéni vagy csoportos),
- tanulók által készített produktumok vizsgálata,
- tanulói teljesítmények felmérése (mérés),
- dokumentumok elemzése.

3.8.2. A tanulói teljesítmény mérése, értékelése

3.8.2.1. Az értékelés alapelvei

Az értékelés legyen:

- személyre szóló;
- fejlesztő, ösztönző jellegű;
- folyamatos;
- objektív;
- az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épülő.

Az értékelés biztosítsa a szóbeli és az írásbeli értékelés egészséges arányát.

Az értékelés félelemmentes légkörben történjen.

Az értékelés nem lehet fegyelmező jellegű.

3.8.2.2. Az értékelés követelményei

- a továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése;
- az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése;
- az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése;
- a továbbhaladás feltételeként a kerettanterv minimum követelményeinek teljesítése.

3.8.2.3. A számonkérés formái

Szóbeli számonkérés, beszámoltatás formái:

- A feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése történhet a tanóra folyamán a tanári kérdésekre adott rövid szóbeli válaszok alapján.
- A szóbeli feleleteknél – tantárgyaktól függően – törekedni kell arra, hogy minden tanuló évente, félévente legalább egy alkalommal összefüggő szóbeli feleletben adjon számot az aktuális tananyag elsajátításáról.
- A tanulói kiselőadás többnyire önként vállalt, átfogó, komplex, IKT eszközökkel támogatott, egyéni vagy páros előadás jegyzet, segédeszköz használatának lehetőségével szabadon választott tananyagrészből.

Írásbeli számonkérés, beszámoltatás formái:

- Nagy- vagy témazáró dolgozat egy-egy nagyobb tananyagegység zárásaként, egész órán, előre tervezetten megíratott dolgozat, amely ellenőrzi a továbbhaladás feltételeinek teljesülését, értékelése az átlagban duplán számít.
- Lecke záró dolgozat: 5-10 tanítási óra anyagát lezáró, egész órás dolgozat.
- Röpdolgozat általában egy rövidebb anyagrész írásban, egy tanórán belül történő számonkérése, időtartama kb. 20-25 perc.
- Órai munka: jegyzetelés, vázlat, feladatmegoldás.
- A házi feladat ellenőrzése (folyamatosan)
- Házi dolgozat (a szaktanár döntése alapján)
- A 12. évfolyamon próbaérettségi (legalább 2 órában megíratott dolgozat, értékelése a nagydolgozatéval megegyező).

A dolgozatíratás ideje:

A nagydolgozat megírásának időpontját a számonkérés előtt egy héttel be kell jelenteni az osztálynak (tanulócsoportnak).

A többi dolgozatot nem kell előre jelezni.

Az osztályozó konferencia előtt egy héttel nagydolgozat nem íratható.

Egy napon egy tanulócsoportban nagydolgozathoz maximálisan 2 íratható.

Gyakorlati számonkérés – a kísérletek, mérések elvégzésében, a készségtantárgyak ismereteinek mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tanulónak megfelelő lehetősége volt gyakorlásra.

A sajátos nevelési igényű tanulók számonkérése a szakértői vélemény alapján készített határozatban leírt felmentések figyelembe vételével történik.

A szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások és a mulasztások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket. Az ismertetést írásban dokumentálni kell.

3.8.2.4. Tantárgyak

A tanév folyamán a tanulók teljesítményét folyamatosan értékelni kell. Az érdemjegyeket a naplóban a beosztásnak megfelelően havi bontásban kell beírni. Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka stb. Valamennyi tantárgyból osztályozás van. Az egyes szaktárgyak tanárai a munkaközösségükön belüli közös megegyezés alapján egységesen értékelik a tanulókat. Irányadó a középszintű érettségi százalékos elosztása. A tanárok a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit. Ha a tanuló egy tantárgyból alapórára és emelt szintű érettségi felkészítésre, valamint fakultációs, intenzív/emelt és nyelvisáv-órákra is jár, akkor a két képzés során szerzett érdemjegyei alapján félévkor és év végén egy osztályzatot kell kialakítani.

Egy – egy nagyobb tananyag-egység lezárása nagydolgozattal történik, amelynek érdemjegyét a naplóban pirossal kell jelezni, és a félévi / év végi osztályzat megállapításánál nagyobb súllyal kell figyelembe venni.

A készségtárgyak jegyeinek kialakítása a tantárgyak jellegéből adódó számonkérési formák alapján történik.

A nagydolgozatok száma a heti legalább kétórás tantárgy esetében évente nem lehet kevesebb kettőnél. A nagydolgozatok megírása minden tanuló számára kötelező. Mulasztás esetén a szaktanár a tanulót kötelezheti a dolgozat pótlólagos megírására.

A számonkérés formájától függetlenül (röp-, elektronikus stb.) minden dolgozatot 10 munkanapon belül ki kell javítani. Az eredmények ismertetésekor az elbírálás szempontjait is közölni kell a tanulókkal.

Egy dolgozatra csak egy osztályzat adható. Ez alól kivétel a magyar dolgozat, ahol az irodalmi és nyelvtani ismereteket külön kell értékelni.

Minden dolgozatot a tanuló kezébe kell adni. Ajánlatos főleg a kisgimnazistáknál ezeket hazaküldeni, hogy a szülő is lássa a tanuló munkáját.

A nagydolgozatokat 1 évig meg kell őrizni. Amennyiben a szülő kéri, az iskolában őrzött dolgozatokat – a szaktanárral előzetesen egyeztetett időpontban – megtekintheti.

A szaktanár az érdemjegyeket köteles beírni az osztálynaplóba.

A tanuló félévkor/év végén csak akkor osztályozható, ha a lentebb meghatározott számú érdemjeggyel rendelkezik.

Érdemjegyet kaphat a tanuló:

- szóbeli feleletre,
- írásbeli munkára (röpdolgozat, esszé, házi dolgozat, lecke záró dolgozat, nagydolgozat),
- önálló kiselőadásra,
- tanórai munkára,
- kimagasló tanórán kívüli tevékenységre: pl. tantárgyi tanulmányi versenyen való eredményes részvétel, szakköri munka.

Azon tantárgyakból, amelyekből kötelező a szóbeli érettségi, minden diákot évente, csoportbontás esetén félévente legalább egyszer, a tanórán szóbeli felelet alapján is értékelni kell. A szóbeli feleleteket a felelet elhangzása után értékelni és indokolni kell.

A kötelező érettségi tárgyakból évente legalább annyi nagydolgozatot kell íratni, mint az általános tantervű osztályokban a heti óraszám, de ez nem lehet kevesebb 2-nél. A többi tárgyból is (kivéve a készségtárgyakat) félévente legalább egy nagydolgozatot kell íratni.

Az osztályozó értekezleteket megelőző utolsó öt munkanapon féléves vagy éves anyagból dolgozatot íratni, vagy beszámoltatni kizárólag a tanuló kérésére lehet. A tanár joga eldönteni, hogy ad-e lehetőséget erre a beszámolóra.

Javító dolgozat íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. Ugyancsak a szaktanár dönti el, hogy az eredeti jegyet továbbra is beszámítja-e. Ezzel kapcsolatos álláspontját év elején közli a diákokkal.

A jegyek minimális száma félévenként legalább annyi, amennyi az adott tantárgyból a heti óraszám, de egyetlen tantárgy esetén sem lehet kevesebb 2-nél, s ügyelni kell a jegyek időarányos eloszlására. A tanulói teljesítményt félévkor és év végén tantárgyanként - függetlenül a tantárgyat oktató tanárok számától - egy-egy osztályzattal minősítjük. Év végén az egész évi teljesítményt értékeljük. Az osztályzat meghatározása az érdemjegyek súlyozott átlagából történik. Az értékelést a hagyományos ötfokozatú skálával végezzük: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). A jogszabályokban előírtaktól eltérő osztályzat (pl. törtjegy) nem adható.

A tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület áttekinti, dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Vitás esetekben (ha a tanuló év végi osztályzata jelentősen eltér az év közben tapasztalt előmeneteltől) a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, indokolt esetben változtassa meg döntését.

Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosíthatja. Vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem változtathat meg.

A félévi osztályzat a digitális naplóba, az év végi a digitális naplóba és a bizonyítványba kerül.

3.8.2.5. Modulok

Az önálló tantárgyként tanított modulokat a tantárgyakhoz hasonlóan osztályozzuk.

A valamely tantárggyal összevontan oktatott modulok anyagának elsajátítását a “befogadó” tárgyon belül, az óraszámnak/tananyagnak megfelelő számú, témajeggyel értékeljük.

A modulok minősítése megegyezik az önálló tantárgyaknál leírtakkal.

3.8.3. Egyéb értékelési formák

Közösségnevelés-óra (osztályfőnöki óra): nem értékeljük külön osztályzattal a tanulók teljesítményét, az órai aktivitást a magatartásjegy kialakításánál vesszük figyelembe. A tantárgyat az ellenőrzőbe ill. a bizonyítványba sem írjuk be.

A tanuló az iskola *magasabb évfolyamába* akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette, vagyis egyetlen tantárgyból sincs elégtelen osztályzata, ahol pedig teljesítményét nem osztályzattal értékeljük, ott a „részt vett” vagy „megfelelt” minősítést szerezte.

3.8.4. Vizsgarendszer

A gimnáziumunkba jelentkezőknek minden tagozaton felvételi vizsgát kell tenni. Részletes leírását ld. a Tanulói jogviszony létesítésének feltételei c. fejezetben (1.10.)

Az ellenőrzés, értékelés kiemelkedő formái a félévi és év végi vizsgák.

1994-ben vezettük be a házi vizsgarendszert, amelynek egy része kötelezően bevezetendő volt (a nyolcosztályos képzésben), más részét pedig önálló kezdeményezésre alakítottuk ki (a négyosztályos képzésben). A vizsgák célja, hogy a tanulók bizottság előtt kapjanak lehetőséget több év anyagából való számadásra. Itt megtapasztalhatják, milyen egy vizsga légköre, megtanulhatják, hogyan kell viselkedni, több témából felkészülni, hogyan kell tételt kidolgozni. Tehát mind lelkileg, mind gyakorlatilag felkészülhetnek az érettségi vizsgára.

A házi vizsga a kötelező érettségi tantárgyakból áll. A házi vizsgák megszervezése lehetőség minden szaktanár számára, akik a munkaközösség beleegyezésével év elején hirdethetik ki a vizsga idejét, tematikáját és értékelésének jellemzőit.

A vizsgán kapott érdemjegy beszámítása tantárgyanként változik (önálló jegy vagy beszámít az év végi jegybe), ez a tanév elején kihirdetésre kerül a tanítási órán és az első szülői értekezleten.

A nyolcosztályos képzésben a 8. osztály befejezése utáni ún. „kisérettségi” és a tantárgyi záróvizsgák szelekciós feladatot is betölthetnek: ha a tanuló a vizsgán a tantárgyi követelményeket nem teljesíti, akkor a vizsgabizottság a tanulót a négyosztályos képzésbe irányíthatja.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

1. A vizsgák típusai és ideje

Lásd „*A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei*” c. 1.9. fejezet

2. Vizsgák ideje:

Javítóvizsgák: A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

Különbözeti vizsgák: A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni, osztályozó, különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozóvizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Osztályozóvizsgák: Egy osztályozóvizsga – a 20/2012. EMMI rendelet 64.§(2) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.

Előrehozott érettségi esetén az

- őszi vizsgaidőszak: szeptember 3. hetétől október 2. hetéig tart.
- tavaszi vizsgaidőszak: február, március, április 1-2. hete

3. Vizsgára jelentkezés:

Az osztályozó- és különbözeti vizsga letételének engedélyezését a tanuló a titkárságon beszerezhető jelentkezési lapon kérheti.

A kérvény beadásának határideje: előrehozott érettségi esetén: augusztus 15.; január 15. (ha ezek a napok iskola- vagy munkaszüneti napra esnek, az azokat követő első tanítási napon). Az osztályozóvizsgára benyújtott kérelemről a jelentkezési határidőt követően 2 héten belül dönt az igazgató. A döntésről e-mailben értesíti a tanulókat. Az igazgató az engedélyezés után továbbítja a kérvényt a vizsgákat szervező igazgatóhelyettes részére, aki gondoskodik a vizsga megszervezéséről.

4. Vizsgák előkészítése:

A javító, különbözeti és osztályozóvizsgák beosztását a vizsgát szervező igazgatóhelyettes készíti el. Az igazgatóhelyettes az érintett tanulókat tájékoztatja a vizsga helyéről és időpontjáról (iskola honlap, hirdetőtábla). Ezzel egy időben a vizsgabeosztást a tanári szobában is közzéteszi. A szaktanárok a vizsga időpontjára összeállítják a feladatlapokat, tételsorokat. A vizsgabizottságokat az igazgató jelöli ki. A vizsgabizottság legalább háromtagú, ha lehetőség van rá, legalább két olyan pedagógust kell, kijelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

5. Vizsgák lebonyolítása:

Egy adott vizsgaidőszakban a tanuló több évfolyam anyagából is tehet osztályozóvizsgát, de minden évfolyam anyagából külön írásbeli – szóbeli vizsgát kell tennie a követelményeknek megfelelően, melyet külön dokumentálni kell.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A vizsgabizottság elnöke felelős a jegyzőkönyvek szabályos vezetéséért, a vizsga szabályszerű lebonyolításáért.

A vizsgák eredményét a megfelelő záradék alkalmazásával az osztályfőnök írja be a „törzslap”-ba, bizonyítványba, szükség esetén a naplóba.

Adott tanév bármely vizsgaidőszakában letett osztályozóvizsgát (pl. előrehozott érettségi miatt) a bizonyítványban az utolsó lezárt tanév jegyzet rovatában kell záradékolni, mivel ez a folyó tanév vége és értékelése előtt megszerzett eredmény.

A vizsgák eredményének bejegyzése után a vizsgajegyzőkönyveket az iskolatitkár az irattárba helyezi és gondoskodik az irattári terv szerinti megőrzéséről.

6. Vizsgák követelményrendszere:

A vizsgák követelményrendszerét az adott munkaközösség határozza meg az elfogadott Pedagógia program, Helyi tanterv alapján. A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát. Azon osztályozó vizsgák esetében, amikor a jelentkező az I. félév végén tanulmányi munkája alapján osztályzatot kapott, a II. félév anyagából kell vizsgát tennie (ez utóbbi a 20/2012. EMMI rendelet 64.§ (2) bekezdés b) pontja esetén).

A követelményrendszer egységes, független a letenni kívánt vizsga fajtájától.

A követelmények írásbeli, szóbeli, esetleg gyakorlati részből állnak.

7. Vizsgázás módja:

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák minden alkalommal írásbeli és szóbeli részből állnak. Testnevelés tantárgy esetében az írásbeli helyett gyakorlati vizsgát tesznek a tanulók. Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc. A szóbeli vizsga időtartama 10 perc (magyar nyelv és irodalom esetén 15 perc).

8. Érdemjegyek megállapítása:

Az érdemjegyek megállapításánál a szóbeli és írásbeli vizsgarészek arányát (%-t) a munkaközösségek határozzák meg. A már megkezdett tanév lezárásához szükséges osztályozó vizsga jegye és a tanév során szerzett többi osztályzat alapján kell megállapítani az év végi érdemjegyet. Azokon az évfolyamokon, ahol a tanuló a követelményeket osztályozó vizsgával teljesíti, az osztályozóvizsgán szerzett jegy a tanuló tanév végi érdemjegyének minősül, ezt a vizsgázó már nem javíthatja.

9. Jelentkezési lap az osztályozó és különbözeti vizsgára:

Lásd Házirend 7. sz. melléklet

3.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat a folyamatos tanulásra nevelésnek és az önálló tanulási képesség fejlesztésének legfontosabb és leggyakrabban alkalmazott pedagógiai eszköze. A sikeres tanulói teljesítés érdekében fontos a tanári segítségnyújtás, a pontos feladatkijelölés, egyértelmű utasítások adása. Az önálló ismeretszerzést, információfeldolgozást kívánó feladatoknál gondoskodni kell arról, hogy a tanár által megjelölt források, segédeszközök minden tanuló számára rendelkezésre álljanak.

Lényeges a feladat elvégzéséhez szükséges időtartam megállapítása, amelynek meghatározásához a tanulócsoportba tartozó diákok közül az átlagos képességű gyerek számára szükséges időt kell figyelembe venni. A napi írásbeli és szóbeli házi feladat elkészítésének időtartama tantárgyanként ne haladja meg átlagosan a napi 30 percet. Az ennél hosszabb időt igénybe vevő feladatok elvégzésére legalább egy hetet kell a tanulónak biztosítani.

A házi feladat kijelölésében fontos elv, hogy az órai tananyaghoz kapcsolódik, pontosan megjelöltek a felhasználható segédeszközök (tankönyv, feladatgyűjtemény, munkafüzet, órai jegyzetek, Internet, stb.), az elkészítés határideje, formája és a minimum terjedelme, valamint az ellenőrzés és értékelés formája, módja.

A házi feladat rendszeres ellenőrzése minden pedagógus feladata.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok arányát az tantárgyak követelményei határozzák meg.

Hétvégére, hosszabb, több napos szünetekre az egyik óráról a másikkra adottnál ne legyen több házi feladat.

A házi feladatok értékelésének eredménye részét képezi a félévi és az év végi tantárgyi osztályzatoknak.

3.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a ballagáson és a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, díjak, oklevél, könyv, szóbeli dicséret; szempontjai a tantestület döntése szerintiek: tanulmányi munka, sportteljesítmények, közösségi munka, kulturális és közéleti tevékenység.

Az iskola jutalmazási rendszerét részletesen az 1. sz. melléklet tartalmazza.

A magatartás és a szorgalom értékelése

A tanulói magatartás és szorgalom rendszeres értékelése is fontos, itt a házirendben megfogalmazott kötelezettségek teljesítését, a közösségben és a közösségért végzett munkát kell figyelembe venni: félévkor és a tanév végén kell értékelni. A “végső” minősítésről félévenként, az osztályozó konferencián, az osztályokban tanító tanárok testülete az igazgató elnökletével dönt.

Az egyes tanulók minősítését az osztályfőnök terjeszti elő, az osztályozó értekezleten. Előtte megbeszéli a minősítést az osztállyal vagy az osztály diákönkormányzatának vezetőivel.

Minősítései: magatartás - példás, jó, változó, rossz; szorgalom – példás, jó, változó, hanyag.

A magatartásjegyek kialakításának szempontjai

A minősítések kialakításakor - példás, jó, változó rossz - figyelembe kell venni a tanulók viselkedésének javuló tendenciáját.

Példás minősítést kaphat az a tanuló,

- aki a tanórán aktivitásával lehetőség szerint segíti a tanár munkáját, pontos, megbízható, udvarias, segítőkész, munkafegyelme, viselkedése kifogástalan.

- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

- egyik szaktanárnak sincs súlyosabb kifogása a magatartása ellen
- maximum 2 késése van
- ha társai és közössége érdekében vállal feladatokat
- egyéb kötelességeit is példásan ellátja
- társaihoz való viszonya jó, munkájával, véleményével segíti a feladatok megoldását
- iskolai és iskolán kívüli magatartása elismerésre méltó, rendszeretete példás

Jó minősítést kaphat az a tanuló,

- akinek egy igazolatlan órája van vagy csak egy szaktanári beírással vagy egy osztályfőnöki figyelmeztetéssel rendelkezik
- ha kötelességeit teljesíti, a rábízott feladatokat hiánytalanul elvégzi
- társaihoz való viszonya jó
- iskolai és iskolán kívüli magatartása megfelelő
- a viselkedésében előforduló kisebb hiányosságokat igyekszik kijavítani.

Változó minősítést kaphat az a tanuló,

- aki fegyelmi eljárásban még nem részesült, de a szaktanári beíráson kívül egyéb fegyelmező büntetést kapott
- ha figyelmen kívül hagyja közösségének feladatait
- saját kötelességeit csak részben teljesíti
- iskolai és iskolán kívüli magatartásával kapcsolatban kifogások merülnek fel
- viselkedésének hiányosságaira figyelmeztetni kell, erről az ellenőrzőn, tájékoztató füzetten keresztül a szülők értesítést is kapnak

Rossz minősítést kaphat az a tanuló,

- akinek legalább 10 igazolatlan órája van.
- aki súlyos – akár iskolán kívüli, akár belüli – fegyelmi vétségei miatt fegyelmi eljárásban és fegyelmi büntetésben részesült.
- aki kirívó viselkedésével akadályozza a tanár munkáját, veszélyezteti társai erkölcsi és szellemi fejlődését.
- ha hanyag munkájával és fegyelmezetlenkedéseivel közössége fejlődését súlyosan hátráltatja, társainak rossz példát mutat
- viselkedésének hiányosságaira több alkalommal is figyelmeztetni kell, erről az ellenőrzőn, tájékoztató füzetten keresztül a szülők értesítést is kapnak

Az igazolatlan órák beszámítása a fegyelmezői, ill. a fegyelmi eljárásokba:

- 1-2 igazolatlan óra: osztályfőnöki figyelmeztetés,
- 3-5 igazolatlan óra: osztályfőnöki intés,

6 igazolatlan óra: igazgatói figyelmeztetés,

7-30 igazolatlan óra: igazgatói intézés,

30 feletti igazolatlan óra: nem tanköteles tanulót törölni kell a névsorból.

A magatartás erkölcsi, emberi vonatkozású összetevői az értékeléskor külön hangsúllyal szerepelnek.

Alapvetően három kategóriába sorolhatók a diákok azon tevékenységei, amelyek a nevelés szempontjából rendkívül fontosak, ezért minden kollégától megkülönböztetett figyelmet érdemelnek.

Aktivitás: DÖK, énekkar, sportkör, rendezvények, táborok, stb.

Kreativitás: tanulmányi versenyek, diákköri munka, kiállítások, irodalmi, zenei műsorok, diákszínpad, iskolaújság, iskolarádió, stb.

Tanítási időn kívüli vállalások.

- iskolán belül: pl. korrepetálás, patronálás, takarítás (szertárakban, osztályokban, iskola környékén) könyvtári munka,

- iskolán kívül: pl. hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, egyedülálló idős emberek segítése.

Ezek értékelése az alábbi módon történhet:

- az osztályközösség előtt: szóbeli, írásbeli osztályfőnöki és igazgatói dicséret,

- az iskolaközösség előtt: kiemelkedő esetekben az igazgató által.

Ha a tanuló a fent említett tevékenységi formák valamelyikében kiemelkedő, írásbeli dicséretet kaphat az ellenőrzőjébe vagy a bizonyítványába. A dicséret szintjei: osztályfőnöki, igazgatói, tantestületi.

A szülőt, ha a tanuló magatartása kifogásolható, írásban (ellenőrző) vagy szóban (telefon, személyes találkozó) tájékoztatjuk. Célszerű a szóbeli tájékoztatás tényét dokumentálni a naplóban.

A szorgalomjegyek kialakításának szempontjai

Erről is, mint a magatartásról, az osztályban tanító tanárok testülete dönt.

A szorgalomjegy a képesség és az eredmény összhangját mutatja, figyelembe véve a tanulmányi munkát segítő és gátló tényezőket.

Példás a tanuló szorgalma, ha kötelességeit rendszeresen teljesíti, a tanítási órákra pontosan felkészül, tudását önműveléssel is fejleszti. A tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz, teljesítménye képességeihez és otthoni körülményeihez képest kiemelkedő.

Az országos versenyen elért minősített eredmény alapján is példás a szorgalma, amennyiben a többi tantárgy tanulását nem hanyagolja el. Nem lehet példás a szorgalom, ha a tanuló valamely tantárgyból elégséges (2) osztályzatot ért el.

Jó a tanuló szorgalma, ha kötelezettségeit teljesíti, teljesítménye képességeihez és otthoni körülményeihez képest egyenletes színvonalú, megbízható. Többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken való részvételt önként nem vállal, de megbízatásait teljesíti.

Ha a tanuló érdemjegyeinek fele legfeljebb közepes, szorgalma legfeljebb jó lehet.

Változó a tanuló szorgalma, ha iskolai és otthoni munkája nem egyenletes, csak időnként mutat törekvést, feladatai elvégzésére figyelmeztetni kell, képességeihez mérten teljesítménye ingadozó. Felszerelése, házi feladata gyakran hiányos, vagy nincs kész.

Hanyag a tanuló szorgalma, ha képességeihez és körülményeihez mérten teljesítménye alacsony színvonalú, kötelességeit gyakran elmulasztja, munkája megbízhatatlan, többször figyelmeztetni kell feladatai elvégzésére. Felszerelése, házi feladata gyakran hiányos, taneszközei rendetlenek. Amennyiben valamely tárgyból elégtelen (1) érdemjegyet szerzett, szorgalma hanyag.

A magatartás és a szorgalom elbírálása természetesen nem lehet mechanikus, a dicséreteket és az elmarasztalásokat együtt kell figyelembe venni.

A félévi/év végi osztályozó konferenciák előtt egy közösségnevelés-órán (osztályfőnöki órán) az osztályfőnök beszélje meg a tanulókkal a szempontokat. Adjon módot az osztály tanulóinak, hogy kifejthessék véleményüket saját magatartásukkal és az osztály egészének megítélésével kapcsolatban. A tanulók önértékelését vesse össze az osztályt tanító szaktanároktól kért véleményekkel, majd ezek után döntsön az általa javasolt minősítésekről, amelyeket az osztályozó konferencia elé terjeszt. Ha a konferencián a szaktanárok javaslatára módosul valamelyik minősítés, akkor a változást és annak okát tudassa az osztállyal a következő közösségnevelés-órán (osztályfőnöki órán). Az osztály általános értékelését a legközelebbi szülői értekezleten is ismertetni kell.

3.11. A fegyelmezői intézkedések formái és alkalmazásuk elvei

Azt a diákot, aki igazolatlanul mulaszt, a házirend előírásait megszegi vagy tanulmányi kötelezettségét folyamatosan nem teljesíti, büntetésben kell részesíteni.

A fegyelmi büntetés nevelési eszköz, nem szolgálhatja a tanuló megalázását, személyes indítéka nem lehet. Tantárgyi jegy nem lehet fegyelmezési eszköz. A büntetés során figyelembe kell venni a kötelességszegés súlyát, az esetleges szándékosságot és az életkori sajátosságokat.

A fegyelmező büntetés fokozatai:

- szaktanári figyelmeztetés (lehet szóbeli és írásbeli);
- osztályfőnöki figyelmeztetés (lehet szóbeli és írásbeli), intő (írásban);
- megbízatás visszavonása (amit tehet szaktanár, osztályfőnök, igazgató);
- igazgatói hatáskörbe tartozók:
 - igazgatói figyelmeztetés (írásban),
 - áthelyezés másik párhuzamos osztályba (írásban);
- nevelőtestületi hatáskörbe tartozók:
 - áthelyezés másik azonos típusú iskolába,
 - eltiltás a tanév folytatásától,
 - kizárás az iskolából.

A fegyelmi eljárás szabályait és a kiszabható büntetéseket a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet tartalmazza.

3.12. Az iskolai projektek

A projekt egy olyan sajátos tanulási egység, tanulási technika, amely a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi. A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett a diáknak lehetősége van saját meglévő képességeinek, viselkedési formáinak kipróbálására, és újak kialakítására. A projektmódszer fő értéke, és egyben leginkább hasznosuló eleme, maga a munkafolyamat, a munka konkrét eredményei és végtermékei mellett. Vagyis a projektmunka során megvalósuló ismeretszátítás mellé fontosságban felzárkózik maga a gondolkodási folyamat, valamint az egyéb gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

A projektmódszer alkalmazásakor hierarchikus munkamegosztás helyett, a kooperativitás, a tanulók együttműködése kerül előtérbe, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások, ugyanakkor a projekt témáknak köszönhetően lehetőség van a multidiszciplináris foglalkozások megszervezésére.

A diákok a munkavégzéshez és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességeket fejlesztenek ki, úgymint a szolidaritás, együttműködés, felelősségvállalás, önértékelés, az idegen nyelvi kommunikáció és az informatikai készségek, amelyek mind hozzájárulnak a munkaerőpiacon sikerességükhöz és érvényesülésükhöz.

Formái:

Projekthét – projektnap. Az éves munkatervben meghatározott időpontban megtartott rendezvény, amikor a nevelőtestület által a tanév elején meghatározott fő téma valamilyen részterületét dolgozza fel a 10. évfolyam projekt módszerrel. A projekt teljes időszaka több hétre is kiterjed. A produktum elkészítése és bemutatása egy előre meghatározott napon történik. Ilyenkor többnyire nincsenek órák, az iskola egy rövid időre átalakul projektműhellyé.

Külső projekt. Erdei iskolában, osztálykirándulásokon és terepgyakorlatokon alkalmazott tanulásszervezési mód, munkaközösségi jóváhagyással kialakított programok alapján.

Iskolai rendezvényekhez, ünnepekhez, diákprogramokhoz kapcsolódó projekt. Jellegüktől függően ezeket három órás tanítási napon, vagy az órákon kívül, részben vagy egészben a tanulók szabadidejében szervezzük meg. Az eredmény iskolai ünnepély, bemutató (Éneklő osztályok versenye, Győztesek hangversenye), kiállítás, diákrendezvény (gólyabál, Fordított nap).

Órai projekt. A munkaközösségek véleményének kikérésével szaktanári javaslatára vagy a diákok ötletei alapján kiválasztott témák tanóra feldolgozását jelenti, ez a forma jellemzően az emelt képzések moduljaihoz kapcsolódik.

A projektoktatás értékelési formái: a projekthét munkáját dupla értékű jeggyel értékeljük, a többi formánál normál 100 %-os, felelet értékűvel, a szaktanár döntése alapján.

3.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból. Vagyis egyetlen tantárgyból sincs elégtelen osztályzata, ahol pedig teljesítményét nem osztályzattal értékeljük, ott a „részt vett” vagy „megfelelt” minősítést szerezte.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Az a tanuló, aki legfeljebb három tantárgyból év végén elégtelen osztályzatot kap, tantárgyanként javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga eredménye nem javítható.

Az a tanuló, aki több, mint három tantárgyból (a modul tárgyakat is figyelembe véve) nem teljesítette a minimum követelményeket (elégtelen osztályzatot illetve nem megfelelt minősítést kapott) tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. A modul tárgyakból félévkor kapott „nem megfelelt” minősítést a tanuló a tanév végéig kijavíthatja az előírt követelmények utólagos teljesítésével.

3.14. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

Cegléden egyedül a roma nemzetiség képviselteti magát nemzetiségi önkormányzati szinten.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be: földrajz, történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki.

A városi rendezvényeken diákjaink szabadidejükben, önkéntesen ismerkedhetnek az itt élő nemzetiség kultúrájával.

3.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

 kulcskompetenciák fejlesztésével,

az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
tapasztalat- és élményszerzésen alapuló tanulással,
differenciáló módszerek alkalmazásával,
a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,
a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
a továbbtanulás támogatásával,
személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
partnerközpontú neveléssel.

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatokat a gimnázium tanulókat érintő Esélyegyenlőségi programja (11. sz. melléklet) tartalmazza.

3.16. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- Környezettudatos fogyasztás: egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a fogyasztásmentesség között.
- Kritikus fogyasztói magatartás: a fogyasztói jogok érvényesítése.
- Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

Iskolánkban az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai adják a fogyasztóvédelmi oktatás legfőbb színtereit:

Vizuális kultúra: pl. tömegtájékoztatás formáinak megkülönböztetése. a reklámlakátok szerepe, a fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Földrajz: pl. fogyasztói kultúra fejlődése, tudatos, kritikus fogyasztói magatartás, az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.

Történelem: pl. vásárlási, fogyasztási szokásaink, a család gazdálkodása.

Informatika: pl. az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata, vásárlás az interneten, informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

További színterek:

Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).

Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).

Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEI

1. sz. Iskolai jutalmazási rendszer
2. sz. Eszközök és felszerelések jegyzéke
3. sz. Környezeti nevelés a tanítási órákon
4. sz. A tanulmányi kirándulások javasolt programja
5. sz. A közösségnevelés-órák (osztályfőnöki órák) kötelező egészségnevelési témái
6. sz. Iskolai drogmegelőzési stratégia
7. sz. A csoportbontásban tanított tantárgyak
8. sz. Helyi tantervek
9. sz. Esélyegyenlőségi program
10. sz. Digitális fejlesztési terv (kivonat)

5. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program hatálybalépése, felülvizsgálata

Az iskola pedagógiai programját az igazgató a nevelőtestület bevonásával módosította, ennek során a 2023. szeptember 1 után hatályos 2011. évi CXC törv. 26. § (1) – (5) bekezdései alapján járt el.

A módosítások bevezetése 2025. szeptember 1. napjától történik felmenő rendszerben.

A bevezetésben nem érintett évfolyamokon a nevelő-oktató munka a 2012. év szeptember hónap 1. napjától érvényes pedagógiai program szerint folyik:

- a nyolc évfolyamos képzésben érintett osztályokban 2027. augusztus 31-ig.

Kelt.:, év hónap nap

.....

igazgató

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az igazgatói irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A *pedagógiai program módosítását* az intézmény diákönkormányzata év hó napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt:, év hónap nap

.....
diákönkormányzat képviselője

A *pedagógiai program módosítását* a szülői szervezet (közösség) év hó napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) a véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt:, év hónap nap

.....
szülői szervezet (közösség) képviselője

A *pedagógiai program módosítását* az iskolaszék év hó napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az iskolaszék a véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt:, év hónap nap

.....
iskolaszék képviselője

A pedagógiai program módosítását az intézményi tanács év hó napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács a véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt:, év hónap nap

.....
intézményi tanács képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete év hó napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt:, év hónap nap

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag P. H. hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt:, év hónap nap

.....
igazgató

P. H.

Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai program vonatkozásában a Klebelsberg Központ Ceglédi Tankerületi Központja mint az intézmény fenntartója és működtetője egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt:, év hónap nap

.....

fenntartó-működtető képviselője